

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудаң үлгілік оку жоспары және
Мектепкелейінің тәрбиене оқытудаң үлгілік оку жоспары
2023 –2024 оқу жылынаарналған
ұйымдастырылғаніс-әрекеттің перспективалық жоспары
Білім беру үйіні ЖШС «Бақытты балық» балы-бакшасы»
Топ «Ботакан» МАД тобы
Балалардың жасы 5жас
Жоспардан құрылу кезеңі 2023-2024 оқу жылы

Үйымда стырыл ған іс әрекет	Үйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері
Дене шынық тыру	<p>Негізгі қимылдар: <i>Жұру:</i> сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден журу; аятын үшімен, аяқтыңшікі және сыртқы қырымен журу; <i>Тепе-теңдіктісақтау:</i>әр қадам сайын допты алдыннан мессесартынан қолдан-қолгаауыстыраотырып, келір-бұдыртқатай, гимнастикалық скамейка бойымен журу; <i>Жүгіру:</i> кедергілерден шетарқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минуттоқтамай жүгіру; <i>Еңбектеу, өрмелөу:</i> доптыбасымен итеріп, төрттагандапен бектеу (аракашықтығы 3-4 метр); <i>Секіру:</i> бір аяқпен және қос аяқпен күрсаудан күрсауга секіру (аракашықтығы 40 сантиметр), алға айналдыраотырып, ұзын және кыска секіргіштен секіру <i>Лақтыру, қагынду, домалату:</i> 2–2,5 метр аракашықтыға нысанға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, доптыекі қолымен бір-біріне (аракашықтығы 1,5–2 метр) басынана сыралақтыру <i>Сапқа туру, сап тузеу, сапқа қайта туру:</i> бір-бірінің артынан сапқа туру, орнында айналу, онға, солғабұрылу, сап туゼп, бір және екі, үш қатармен қайта туру.</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар. Тұзубағыттаадымда жүруді. Жұбымен шенбербойымен жүруді пысықтау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды желкегекою. Саусактарды айқастырып, алға-жоғары көтеру (қолды сыртқы</p>

	<p>Дербес кімділ белсенділігі. Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сымранаута, шанғымен жүруге, хоккейойындары Салаудтың міралтынкалыштыры.</p> <p>Науқасқақутімжасаудағыларынкалыштастыру: оған камкорлық жасау, шуламау, оны Мадени-гигиеналық қызметтердің жетілдіру. Жеке аятын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауыз ұмышаю, колорамалды пайдалану, белгедейіндым қылсултім жақеттілігін туысқындау.</p> <p>Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара комегін колдана. Оліне-өзікізмі Шамасыкелетінен бектапсырмаларын, асхана дақезекшілердің міндеттерін орындауда. Когамдықорындардағы гигиеналық қызметтердің жетілдіру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары Танертсінгіжаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, деңебітімінкалыштастыруды:</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстард Сөздіккор.</p> <p>Алуантүрлізаттарды сипаттауга, карым-катынас жасауға жақеттісіздердің колдану және Тілдін грамматикалық құрылымы:</p> <p>Түбірлес сөздерді жасау және қолданабілуді, етістіктерді жалғаулармен колдануды, Байланыстырып сойлеу:</p> <p>Әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелердің Шығармашылықпен сойлеу қызметі.</p> <p>Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: бақылаулармен суреттербойынша:</p>
Көркем адебиет	Өлеңдіжатқа, мәнерлеп, интонация менейтуды. Көркем шығарманы ролдергебеліп, сахомимикасын беруді, қойылымдагы езінің рөлін мәнерлі дербес орындауды үйрету.
Саят ашу негіздері	Сойлемді ауызша талдау: жай сойлемдерді сөздерге болу, сойлемдегі сөздердің реті Эртүрлі бағыттарғын, колденен, қыска, ұзын, толқынды, ирек сыйыктарды, нұкти тәріздіпшіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сактап, алдымен ңұлғібояныша:
Казақ тілі	<p>Тілдік дамытушыорта. Ауызекі сойлеудің ішінде қарым-катынасқұралыреттің дамыту.</p> <p>Туган елкенің корнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындар туралы суреттер, фо</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық қашаратты, тыныс аудиожәнешада дикцияны дамыту, казаңдағыландыру.</p> <p>Сөздіккор.</p> <p>Тұстық қарым-катынасты («бауыр», «немере», «шебере», «ағайын», «стусқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп қолданабілуді, интонациясы бойынша сөйлемдер белгілі жетілдіру. Олардың жағынан масойлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Балалардың түрлі ерекшелеріндегі бір-бірінек катынасынег Сан, санау.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Жиынның боліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-бірінек катынасынег Сан, санау.</p>

	<p>Корнекілік нетізінде 10 санының пайда болуымен таныстыру, 10 колеміндегі санды Шама.</p> <p>Шартты олшемнің комегімен заттардың нұмысын, енін, биіктігін олшеуден соң Геометриялық фигуралар.</p> <p>Коршаган орталан геометриялық фигураларға үксас заттарды табу, олардың ішіндері: Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Берілген бағытта, оны белгі бойынша енгерте отырып, бағдарлаудың калыптасыту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Әртүрлі оқынадарларын, алға күндерінің, тәулік боліктерінің реті туралы білімдібекітү Нұктелерді, орнектерді салуга, тік және көлбесу таякшаларды, кисық жәнекіншесыз</p>
Сурет салу	<p>Жана түстер (күлгін) және реңктерді (кок, кызыл, қою жасыл) бояуды аластыру</p> <p>Түрлі олшемді орнектерді біріктіру, ак жәнетурлі-түстіфондарды колдана отырып, Қазакою-орнектерінің түрлері («стүйетабан», «құсқанаты» туралы туынған көңілдегі элементтерді пайдалана отырып, оларды курасты</p>
Мүсіндеу	<p>Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсетебілу, боліктердің бірінекосып, біріккен жерлерін інгістеуді менгерту</p> <p>Қазақ халқының түрлі дымс-аяқтарын (қазан, астау, табак, тостаган, керсөн, ожай, күбіто</p>
Жапсыру	<p>Әлеуметтік оқынадарды, балалар міндеттік оқынадардың бейнелесуді, шаблондармен, траңбайнердің курастыруды үйрету.</p> <p>Кайшымен желімді дүрыс қолданудағы ларын жетілдіру, енбеккауісіздігі мен жекегі</p>
Кұрастыру	<p>Құрылым материалдарына, конструктор болшектерінен құрастыру.</p> <p>Құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаз үшіндерден кез келген көлемдегі қағазтың қызыларын құрастыру, оларды жіппен, оқсасу.</p> <p>Ұжыммен сюжеттік құрастыру ғабау.</p> <p>Дайын үлгілермен және карапайым сызба бойынша жұмыс істеді, бейненікескіні білдіріп, табиғи, калдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған ыдыстардың таныстыру, оларды</p>
Музыка	<p>Музыкатындау.</p> <p>Шыгармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалық әнайту).</p> <p>әнниң сездерін анық айтуда, орташа, қатты және ақырындауыспен әнайту дамыту.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Би кимылдарын: косалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағыттарда жүргізу.</p> <p>Билер.</p> <p>Қазақ халқының бионерімтансыстыру, қазақтың халықтық бионер іерезаманнан калған салтымен біте кайнасып келе жаткан ел мұрасынан, бионерізінің өстетикалық болашақтарын бейнелейтін кимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру.</p> <p>Би шыгармашылығы.</p> <p>Танысбикимылдарын қолдана отырып, музыканың сипаттына сәйкес олардан би кимылда ынталандыру.</p> <p>Балалардың музыкалық сипаттарында ойнау.</p> <p>Музыкалық сазсырнай және шұлышаспантарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Коршаган орталан таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Үйде отбасы мүшелерінекамкорлық жасау, үлкендердісійлау, кішігө зерткесу түрлерінде.</p> <p>Заттықәлем, кеңістікті бағдарлау.</p>

Заттардың жаңалықтардан жасалғанын өз бетінше анықтау жөнде таңдау, олар
Колік, байланысқұралдары.
Арнағы колік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындаудаң ішінде
Еңбекке баулу.
Тоңта тазалық сақтаута, ойыншықтардың сұртуте, табигат бурышындағы тіршілікке өзін-
Аламгерлік және патриоттық тәрбие.
Тұтан олке, ел, Отан, мемлекеттік және
халықтық мерекелер, еліміздің әлемдегі оның манзызы туралыбылымдерін көңейтү.
Қазақ дәдымының жетілдіру.
Жолқозғалысы мережелері.
«Балалар», «Трамвай аялдамасы» жол белгілерін таныстыруды жалғастыру
Табигат пен таныстыру
Тіріжәне олітабигатқұбылыстарды туралыбылымдерін көңейтү. «Олітабигат» үгымы мен
Өсімдіктер аламі.
Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білуді үйрету; олардың
Жануарлар аламі.
Жануарлардың әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, әнділдер, жәндіктер (алан); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жузу); табиги-климаттық қаймактар (акаю, итба).
Қарапайым экологиялық үгымдарды, адамның табигаттың бір белгілекенін және
жануарлармен өсімдіктеромірінде гиманзызы туралы, табигат пен карым-кәтынас барысты
Қоғамдық қорынадамаңыз-құлық бережелері туралы, үйдегі, балабақша тобындағы
немесе «жаман» екенін түсінуге және ақыратабілуге үйрету.
Балалардың жалпы қабылданған нормалар мен ережелердің саналыту деорындау:
жасалатынын балалардың түсініү маңызды. Егер белгілі бір ережелер сақталмаған жағдайда
Коршаганортада, табигаттатар тіпережелерін білу; өзөмірінің қауіпсіздігін сақтау (бітіншілерін орындауда, олардың соңынан ермей).

Бекітемін
МДУ мен өрүштей бала

Мектепке дейінгі тәрбие мениң оқытуым үлілік оку жоспары және
Мектепкедеінгітарбиемен оқытуым үлілік оку жоспары
2023 –2024 оқу жылдарының
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
Білім беру үйімі ЖШС «Бақытты бала» бала-бакшасы»
Топ «Ботакан» МАД тобы
Балалардың жасы 5жас
Жоспардың күрылу кезеңі 2023-2024 оқу жылы

Ұйым дасты рылғ ан іс әреке т	<p>Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері</p> <p>Мектепке дейінгі тәрбие мениң оқытуым үлілік оку жоспары және Мектепкедеінгітарбиемен оқытуым үлілік оку жоспары 2023 –2024 оқу жылдарының ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары Білім беру үйімі ЖШС «Бақытты бала» бала-бакшасы» Топ «Ботакан» МАД тобы Балалардың жасы 5жас Жоспардың күрылу кезеңі 2023-2024 оқу жылы</p>
Дене шын ықты ру	<p>Негізгі қимылдар: <i>Жүруг:</i> заттардың, кегельдердің нарасымен, жіптерденаттап жүру; косалқықадаммен алғарай жүру. <i>Tene-teңдіктісақтау:</i> гимнастикалық скамейканың бойымен сікадам қашықтықта орналасқан іштөлтүрлігіндегі тарда настапету; қолдарынан үстап, жүлтаратымен айналу. <i>Жүгіру:</i> белгіленген жергедейін жылдамдықка (ұзындығы 20 метр) жүгіру. <i>Еңбектеу, өрмелу:</i> гимнастикалық кабыргамен орнелу және үнебір гимнастикалық кабыргадан екіншісіне ауысып орнелу. <i>Секіру:</i> он және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сзықтан секіру, түрган орнында айналып секіру; биіктікten секіру, 20 сантиметрдейінгі биіктікте секіру. <i>Лақтыру, қагыпталу, домалату:</i> доптыекі колымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынана сыралактыру, доптыекі колымен заттардың нарасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі колымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр). <i>Сапқа туру, сап түзеу, сапқа қайта туру:</i> бір-бірінің артынан сапқа туру, орнында айналу, онға, солғабұрылу,</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Тұзубағыттаадым дарап жүру. Жұбымен шенбербойымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар. Кол және иық белдеуіне арналған жаттыгулар:</p>

Кол және иң белдеуіне арналған жаттыгулар:
көлдүркесекеңдер.
Саусактарды айқастырып, алға-жогары кетеру (көлдүркесекеңдер)
жагымен ішкекараібүру).
Кеудеге арналған жаттыгулар: Отрып алға карай еңкею,
тізерлептүріп алға еңкею.

Көлдүнкүшін жетілдіруге арналған жаттыгулар: 3-
5 метр қашықтықта көлдүнкүшін жергекойып, жүру (бір бала екінші
баланы аяғынан ұстайды).

Арқаға арналған жаттыгулар: көлдүнкүшін жетілдіруге арналған жаттыгулар
еңбектеу (3 метр).

Аяққа арналған жаттыгулар: аяқтың үшінші менүсак заттарды
жүлжыту.

Спорттық жаттыгулар:

Велосипед, самокат тебу. Шенбер бойымен және тұра жолмен өз
бетіншескіденгелекті велосипед тебу. Онға жәнесолғабұрылу.

Спорттық ойындар:

Баскетбол элементтері. Кеудетұсынан көлмениң доптың бір-
бірінелактыру. Доптың жәнесолқолмен наалып жүргүге жаттықтыру.

Кимылды ойындар.

Үңта мен шығармашылық танытада отырып, таныс қимылды
ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық
қимылды ойындарды
ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойндар мен эстафеталық
ойндар қақатысуға баулу.

Дербес қимыл белсенділігі.

Балалардың күрдістары мен қимылды ойндардың өз бетінше
ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар
ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау.

Салауаттың мірсалтың қалыптастыру.

Балалардың дені сау
адамның мүмкіндіктерін мемандыстыру, олардың салауаттың мірсалты
надеген жақеттілігін қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Мәдениетті мақтану және ас ханаңа күрдістарын еркін қолданудағыла
рын жетілдіру. Жеке гигиена срежелерін орындауда өзін-өзі
бакылауды дамыту: дененің тазалығын бакылау, кол-аяғын жуу,

	<p>тістерін мұқият тазалау,</p> <p>тамактанғаннан кейінауыздышаю, колорамалды пайдалану, белгедей індымқыл сұлтімен сүртіну. Осы шараларды жүргізу дін және жекегигиңе назаттарын пайдаланудың кажеттілігін тустаныту.</p> <p>Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара комегін коллау. Өзін-өзік ызметкорсетүш және кімнекітім жасаудағы ларын жетілдіру.</p> <p>Шамасы келетін сиңбектапсырмаларын, асхана дақезекшілердің міндеттерін орындауга, түрлі балалар әрекеттерінек жәнеттікүралдарды дайындау табаулу.</p> <p>Когамдықорынлар дагы гигиена ережелерін сактаудағы ларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары</p> <p>Танертенгі жаттығуды орындауға ғақызығушылық тустаныту менебітімінкі алыштастыруды және оқшелдердің жайтын.</p>
Сейл сүді дамы ту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті:</p> <p>Сейлесуде интонациялық мәнерлілік күралдарын қолдануды дамыту: дауыскарқынын, логикалық үзіліспенек піндіреттеу</p> <p>Сөздіккор.</p> <p>Балаларды бір-бірінек меккөлін созуга, бірлесіп, келісіп ойнауга, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-бірінек амқор болуға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендек олданабілуді дамыту</p> <p>Байланыстырып сойлеу:</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әнгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әнгімелердің құрастыруды үйрету.</p> <p>Шығармашылықпен сойлеу қызметі.</p> <p>Шығармашылықпен әнгімелеп беруді жетілдіру:</p> <p>сөйлегендебейнелісөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдануды пысықтау.</p>
Көрк ем әдеби ет	Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті тандауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. Шешендейкке, сез өнеріне баулу, санамак, жаңылтпаш айту, жұмбак шешу, айттысөнеріне баулу.
Саят	Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты

ашу негізд ері	<p>дұрыс, еркінүстап, үстінен каттықысып күштүсірмей, саусақтар мен ібі ркелкі жогары дантөменге, солдан онғаки мылдарды орындаپ, сыйықта рдың збейсалу дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденен, қыска, ұзын, толқынды, ирек сыйықтарды, нүктелерді, тамшы тәріздіп шіндерді олардың арасындағы марапаттықтықтық тап, алдың енүлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуға мүмкіндік беру.</p>
Қазак тілі	<p>Тілдік дамытушыорта. Казак халқының тұрмыстық заттары мен, киім-кешегімен, азық-түлікенің рудегі тұрмыстыққасыбімен, тұрмыста, аң аулауда, мал осіруде және егіншілікке жақетті куралжабдықтары, туган олkenінкөрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары тұралысуреттер, фотолар, альбомдар мен жабдықталған орта күрып таныстыру.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тынысалуды және тәсдикция ныдамыту, казак тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сездерді дұрыс айтуға дағыландыру.</p> <p>Сөздіккор. Казак халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырак, ағаш кесует, кебеже, сандық, кілем, сырмак, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп) сездермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық күрьымы. Сөздерді жіктең, тәуелдеп, септеп қолданабілууді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді жетілдіру. Өзойын жайылmas сөйлемдермен жеткізу гемумкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның боліктенүлкенекенін, боліктің жиыннан кішіекенін, жиынның боліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-бірінекатынасын негізінде салыстыруды үйрету, қалыптастыру.</p> <p>Сан, санау. Заттардың саны олардың қолеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-аксандаубағытына байланыстыремесекенін түсіндіру</p> <p>Шама.</p>

	<p>заттар тобынан 2-3белгілері бойынша сәйкескелмейтін затты боліп алуды үйрету.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>8-10боліктерден пішіндерді жинап, кұрастыруды үйрету.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыруды пысықтау (солжакта, онжакта, жоғарыда, томенде); қозғалысбагыттарын тану дагдысын дамыту: солжактан онжакқа, онжактан сол жакқа, жоғарыдан томенге, алға, артқа.</p> <p>Үақытты бағдарлау.</p> <p>Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардын рет інбілужөнешату, циферблат бойынша ақытты анықтауды үйрету.</p> <p>Нұктелерді, өрнектерді салуга, тік және көлбесу таяқшаларды, кисық жәнекиғашсызықтарды дәптердің торкөзіндесіз үзуга үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуга мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істеу,</p> <p>міндеттердің зарапелісіп орындау, салынғансуретпен түрлі ойындар ойнауды калыптастыру.</p> <p>Балалардың суреттекаралайым сюжеттерді: әлеуметтікоқигаларды, к оршаган өмірдегі оқигаларды, мерекелерді, адамдардың еңбегін, ертегілердің, өлендердің, әндердің желісін жеткізебілуін жетілдіру.</p>
Мүсін деу	<p>Композицияларды қосынша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құрудағы ыларын жетілдіру.</p> <p>Жұмыстық қыптырының ойдау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сабактауды қадағалау.</p>
Жапс ыру	<p>Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың күрілымын, пропорцияларын беруді, әлеуметтікоқигаларды, балалар өміріндегі оқигаларды бейнелеуді, шаблондармен, трафареттермен, дайындалған көрсеткіштермен жұмыс істеуді, композиция ережелеріне сәйкес бейнелердің кұрастыруды дамыту.</p>
Құрас тыру	<p>Құрылымы мен материалдарынан, конструктор болашектерінен құрастыру.</p> <p>Құрастырылған құрылымы мен құрылыштың шыныайы бейнесі арасында байланыс орнатуды дамыту.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p>

	<p>Пішіндердің түрлі қалыптарының беребілуді, олардың курделіемес композицияларға біркітіруді қалыптастыру. Өзінің құрастырылған құрылышын алдауар қызынтымді конструктивті шешімдерді табу, олардың құрастырылуда коллануды жетілдіру.</p> <p>Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.</p> <p>Шығармашылықтойлаудың және киялды да мыйту. Қағаздан құрастыру әдістерін колданып, жазық материалды колемділік шеңбердің геометриялық формаларын сипаттаудың миссиясын атап беру.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Ойынга қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдагы жұмыстың бірге жоспарлауга, бір-бірімен келісіп орындауга, дайын құрылышпен ойнауга мүмкіндік беру.</p>
Музыка	<p>Музыкатындау.</p> <p>Лирикалық, вальсырыгагындағы баяу әуендердің кабылдау, әннің (шығарманың) сипатының сәйкес бикимылдарының дайбілу, әннің карқының ыңғозгеруін байқау, шығармалардың сипаттайбілуді үйрету.</p> <p>Әнайту.</p> <p>Музыкалық сүйемелдеу мен жәннесүйемелдеусіз жеке ән айту дагдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өзбетінше және шығармашылықпен орындауга баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық құмымылдар.</p> <p>Музыканың және оның белгілітерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес имылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауга үйрету.</p> <p>Билер.</p> <p>Музыкаға сәйкес орындалатын би қымылдарын білу; би қымылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.</p> <p>Балаларға «Каражорға» биінбилету.</p> <p>Бишиғармашылығы.</p> <p>Танысбикимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатының сәйкес ойдан би қымылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналасу; шығармашылық тапсырмалардың орындауга ынталандыру.</p> <p>Балалардың музыкалық спектакльдерінде ойнау.</p> <p>Музыкалық барабан, маракас, румба және шулуын спектакльдерде ойнау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның оғындысы, үйі.</p> <p>Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабакшага баруы, мектепке баруы, ересек сказамат болып жетуіменен бекетуі, болашақтада табыс болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте окуга ынтастырылған оғындысын жаңаның тануға, өзөмірінек қажетті дағдылардың ішерү</p>

құлықережелері туралы; үйдегі балабакша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін көпейту. Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаксы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратабілуге үйрету.

Балалардың жалпықабылданған нормалармен ережелердің саналы түрле орындау таудауды жалғастыру. Ережелер барлығынажаксыбо дуы (карапайым, жайлы, қауіңсіз) үшін жасалатының балалардың түсінүі маңызды. Егер белгілі бір ережелер сакталмаған жағдайда неболатының балалар менталқылау.

Коршаған ортада, табиғаттатар тіпережелерін білу; озомірінің жауіпсіздігін сактауды үтгындыру (бейтанысадамдар мен сейлеспесу, ойнамау, бөтем машинала рга отырмау, бейтаныс адамдардың отініштерін орындаамау, олардың соңынан ермесу).

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
Мектепкелейін ітарбиямен оқытулың үлгісінде бағдарламасын етінде

2023 – 2024 оқу жылының аяғында

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйимы ЖШС «Бакытты бала» бала-бақызы

Тек «Ботакан» МАД тобы

Балалардың жасы 5жас

Жоспардың күршілі кезеңі 2023-2024 оку жылы

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі кимылдар:</p> <p><i>Жұру:</i> сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден журу; аяктың ұшымен, аяктың ішкі және сыртқы қырымен журу; тізені жогары көтеріп журу, заттардан бірқырымен аттап журу;</p> <p><i>Tene-</i> <i>тендіктісайтаяу:</i> заттардан атап журу, шектелген жазықтықтың үстімен косалқы қадаммен, аяктың ұшымен журу;</p> <p><i>Жүгіру:</i> шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жогары көтеріп журу; бірсызық какойылған заттарды нарасымен, кедергілердің нарасымен шоғыру.</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелдеу:</i> журумен жүгіруді алмастырып, заттарды нарасымен «жыланша» торттагаң даңынбектеу, кедергілер арасынан енбектеу; донп ыбасымен итеріп, торттагаң даңынбектеу (аракашықтығы 3-4 метр);</p> <p><i>Секіру:</i> бірорын датырып, алғакарай 3-4 метркашықтықкожауарқылышекіру, екі тізенің арасына қашықты қысып алып, түзу бағытта (аракашықтығы 3-4 метр) көс аяқпен секіру;</p> <p><i>Лақтыру, қағыптау, домалату:</i> донпты жогары, жіптің үстінен плақты ружанеекі колымен, бір колымен (он және сол колын алмастыру) қағып алу;</p> <p><i>Сапқа тұру, сап тузеу, сапқа қайта тұру:</i> сапка бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар.</p> <p>Таныс дене жаттыгуларын музыка әсемімен әсем және ыргакты орындау. Кимылдардың ыргагыны музыкалық сүйемелдеу мен үйлестіру. Түзубағытта адымдаң даңыру. Жұбымен ишенбербайымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p><i>Қол және иық белдеуіне арналған жаттыгулар:</i> Колды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; колды жогары көтеріп жүнекескіккә созу</p> <p><i>Кеудеге арналған жаттыгулар:</i> Донпты жогарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Колды алға көтеріп онга, солға бұрылу.</p> <p>Гимнастикалық қабыргақарап тұрып, белінің тұсындағы</p>

Гимнастикалық дағдылар аяқтасып мен сүйеніп тұрып, белгілілентегейде гіректадаңустан, аяқтык екестіре бұту және тіккөтеру.

Қолдық туындаудың жетілдіруе арналған жаттыгулар: 3-5 метр кашықтықта віз-кіолын жергекойп, журу (бір бала кінші баланы аяғынан шыныстыруды);

Іштің бұлышы, еттердің арналған жаттыгулар: екі бала жүптасып жасайды бірінші балаколын желкесінекойп, шалқасын жаттып, деңес інкотереді, екінші бала онның аяғын атады (5-бret);

Арқаға арналған жаттыгулар: отмырып алға, артқаенкею (5-бret);

Аяқта арналған жаттыгулар: аяқтың үшінша котерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3ret);

Спорттық жаттыгулар:

Денешінің көмекшіліктері мен спортқа ынталанып шындықтаудың жетілдірілген мүнделіктері. Спорттың түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спортзалда және спорталаның дақауінде зерттеудің тісактаулашылу.

Велосипед, самокат тебу. Шенбер бойымен және тұра жолмен оз бетінше екіншінде велосипед тебу. Оңга жәнесолғабұрылу.

Спорттық ойын элементтері:

Баскетбол элементтері. Кеудетүсінанекі колымен доптың бір-бірінелектіру. Доптың оң және сол жағынан жарыстауда жаттықтыру.

Кімбылды ойындар.

Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кімбылды ойындарды езбетінше үйімдастыруга мүмкіндік беру. Үлттық кімбылды ойындарды ойнату. Балалардың жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойнадарактасуғабаулу.

Дербес кімбыл белсенділігі.

Кімбылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық дағдылардың барорта нақтыру.

Салауаттың мірсалтынкалыптастыру.

Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды деңсау адамның мүмкіндіктерін таныстыру, олардың салауаттың мірсалтына деген жағдайлардың жарыстауда.

Мәдени-гигиеналық дағдылардың жетілдіру.

Мәдениетті таңдаудың жағдайларын жарыстауда жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: деңгелің таңдаудың бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау,

тамактанғаннан кейін науыздышаю, колорамалды пайдалану, белгедейін дымқыл сұлғамен суртіну. Осы шаралардың жүргізуіндең жекеги гигиенадағын пайдаланудың қажеттілігін түсінүү дәлдігін көрсетуде.

Гигиеналық шаралардың жүргізуіндең жекеги гигиенадағын пайдаланудың қажеттілігін түсінүү дәлдігін көрсетуде.

	<p>Шамасықелетіненбектапсырмаларын,аханадақе жекшілердіңміндетте рінорындаула,турлібалаларорекеттерінекажеттікуралдарды дайындаут абауду.</p> <p>Когамдыкорындардагитиңнасөржелерінсақтаудыларынқалыптаст мұру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Танертенг іжаттыгудуморындаутакымыгушылықтулыру,денебітімінкәт мінштастыружәнеокшевелдердінгайту.</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мағнінеті:</p> <p>Ана тіліндегі даумсты және айтылуы және дыбысталуы үкес адаумессыз б-п,г-г,к-к,ж-ш,з-с,и-и,р-дыбыстарды дұрыс,анықтайтуды үйрету.</p> <p>Сөздіккор.</p> <p>Балалардыңсөздіккорынтурмыстықзаттардыбілдіретінзатесімдермен, заттардыңкасметтеріменсапасынспаттайтынынесімдермен,аламдар дындарым-</p> <p>катаңасын,олардыңбеккеқатынасынбілдіретінүстеулерменбайту.</p> <p>Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс колдана білуді дамыту.Балаларғасөздерді мағынасынасәйкесқолданугакомектесу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>Сейлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдердізатесімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу:</p> <p>Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауга ынталандыру, әңгімелесушиімүкіняттыңда,сұрақтардыңдұрысқоюзажәнекойылғанс ұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>Шыгармашылықпен сойлеу қызметі.</p> <p>Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің комегіменәңгіменіңжалғасынжәнесоңынайданышыгару дагдысын дамыту</p>
Коркем адебиет	<p>Балалардықолжетімдікоркемшыгармаларменфольклорға,театралемін ебаулу,кітапка дегенқызыгушылығын дамыту.</p> <p>Балалардыңназарынкітаптыңбезендірілуіне,илилюстрациярынауда ру.</p> <p>Сахналық койылымдарға катысуга баулу, онда ролді, сюжетті таңдаудабастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру,</p> <p>белгілі образды сомдаудаэкспериментжасауга,турлендіруге мүмкіндікберу.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Әрбірсөздіңмағынасыболатынытуралытүсініккалыштыру,сөздіңма гынасынақызыгушылыққабаулу.Сөздердіңдыбыстықтадау:сөздегіды быстардыңретін,дауысты жәнедауыссыздыбыстардыңықтау.</p> <p>Колды жазуга дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімемтансыту.Жазупарагындағдарлайбіту,жазужолыме ижоларалықкеністікті ажырата білуге үйрету.</p> <p>Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе карындашты дұрыс,еркінустап,үстіненкіттыхысыпкүштүсірмей,саусактарменбір</p>

	келкіжогарылантоменге, солдан онға қоюмындарды мөрнилдеп, сыйыктарда мұзбейсалу.
Қазақ тілі	<p>Тілдіклемитушыорта. Аудзекісбілеудің карам-қатынасқуралыретінде амалыту. Балалардың коршаган ортага өзінің карам-қатынасын білдіруге, аудзекісбілеуд мәнталандыру.</p> <p>Сөйлеудіңдыбыстық мағниттегі. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегідыбыстардың орнын анықтауды жетілдіру(басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздіккор. Шагынолендер, санаамактар, жаңылтпаштар, тақпактар жеттілдігінде, жумбактар шешкізу. Балаларды шешендейнерге, айттысонерінебаулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық күрылымы Сөздердің жіктең, тәуелден, септеп колданабілуді, интонацияны бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге колдана білуді жетілдіріу. Өзойножайылмас сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырыпсойлеу. Өз бетінше карам-қатынас жасауға, әңгімелесуға, әңгімелесушінің сөзінің қияттыңдауға, сұрактарды дұрысқоюға, оған қыскажәнетолық нақтыжауап беругебаулу.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, елшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, колданылтыбайыншазаттардан) күруды үйрету</p> <p>Сан, санау. Математикалық терминдердің колдана білуді, бір саны колеміндегі сан мен цифр туралы ұғымдарын қалыптастыру, оларды тану және атай білуді үйрету.</p> <p>Шама. Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығынанықтай білудін дамыту.</p> <p>Геометриялық фигураналар. Шеңбермен және тіктортобурышпен салыстыру арқылы сопакша пішінментаныстыру.</p> <p>Кеңістікі бағдарлау. Кеңістік туралы түсініктердің бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (солжакта, онжакта, жогарыда, томенде);</p> <p>Уақытты бағдарлау. Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктердің дәлдігін тастыру, олардың ретін білүшкене аттау, циферблат бойынша уақытты анықтау. Таулиқ белгілерін ің қызықты («кеш», «бұғін», «ертен»), оқигалардың ре тін («алдымен – содан кейін», «бүрын – кейінірек») анықтау. Нұктелерді, орнектерді салуға, тік және көлбей таяқшаларды, кисық жәнекіншіз ықтандырыптердің торкөзіндессызға үйрету.</p>
Сурет салу	Заттардың, ертеңі кейінкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктері мен салу, сюжеттерде қаралайым мағыналы

	<p>байланыстарымен ондагы заттардын нарасынылагыкеністіктіккітіншілдердің жеткізебілуді. Боям мен суретсалу кезінде каламды болуға барыту, каганғажауансызың кітаптың каламды колденең, ал жіншікессызың тармен інгектелер дісізу үшін тігінен үстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан онға карай, жоғарыдан томен карай, кигашынан жүргізу тәсілдерін үйрету.</p> <p>Ұжымдық жұмыстарға, оз бетінше ойдан сурет салуғам мүмкіндік беру.</p>
Мүсіндеу	<p>Сазбалық, ермек саз және пластикалық массадан мүсіндеудін ерекшеліктерін білуді. Шының бейнесіне караң және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі тәнис заттарды: көгөністерді, жемістерді мүсіндеу, олар гаттанғанда сактардың ким ылдарын жетілдіру, карапайым пропорцияларды сактай отырып пішіндерін мүсіндеуде дагдыларын дамыту.</p> <p>Ойдан озбетіншем мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстардың орындауға барау.</p> <p>Мүсіндеу заттардың түрліліктерін даройнау.</p> <p>Жұмыстың қыптырының дау, заттардың жинау, қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<p>Қайшының колданудың бекітілу: жолактардан тікбұрыштың пішіндер киып алу.</p> <p>Жапсырудың түрлілідістері (симметриялы, сынарлы симметриялы, сұлбалы) менттәсілдерін колдану, түрлі материалдардан (кағаз, мата, табиги материалдар) жапсыру.</p> <p>Қайшымен желімді дұрыс қолдануда дагдыларын жетілдіру, енбек жауапсіз ділі мен жекегигиена ережелерін сактауды үйрету.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру.</p> <p>Ауыз шасип таубойынша үсінілгантакырыпка, озбетіншем ойдан күрас тыруға баулу</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Пішіндердің түрліліктерін беребілуді, олардың курделі емес композицияларға біріктірудің қалыптастыру.</p> <p>Ұжыммен сюжетті құрастыруға барау.</p> <p>Дайын үлгілермен және карапайым сұзба бойынша жұмыс істей, бейненікескіні бойынша киоушін қайшының колдануды жетілдіру.</p> <p>Табиги, калдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиги материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиги және калдық материалдармен жұмыс жасау кезінде озінің әрекетін жоспарлау дагдыларын жетілдіру</p> <p>Ойынға қажетті құрылымдардың бірлесін ойдан құрастыруға, алдағы жұмыстың бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылышпен ойнауғам мүмкіндік беру.</p>

Музыка	<p>Музыкатыңдау. Балаларды шыгармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипаттын, конц-куйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратта бітуге үйрету. Әнайту. Әнайту даудауыспен вокаллық-есту жабелетінүйлестіруді жетілдіру. Музыкалық-ыргактық киммеллер. Музыканың жанроның боліктегерінің сипаттың дағынғангерістер геометриялық мылдардың өзгерте отырып, жаттыгуарды орындауга үйрету; марш сипаттын нағызыңғылттық жүрүмен; Билер. Музыкага сәйкес орындалатын би киммелдарын білуі; би киммелдарының элементтерін жеңіл, еркін орындауды; козғалыс бағытын музыкалық фразаларғаса сәйкес орнастыруді үйрету. Шыгармашылығы. Танысбикиммелдарын колдана отырып, музыканың сипаттың нағылайса сәйкес ойда да и би киммелдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналай, шыгармашылық тапсырмаларды орындауга мінталандыру. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қаралайым, таныс әуендерді жеке жәнешағын топпен орындауга үйрету, балалар шыгармашылығын дамыту, оларды белсенділікке дербестікке баулу.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшага баруы, мектепкебаруы, ерессеказамат болып пержетуі менен ібекетуі, болаш актатабысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте окуга ынталынадыру, жаңаны тануға, өзөмірінек қажетті дагдылардың өнерге ықпалету.</p> <p>Заттықәлем, кеңістікті бағдарлау. Заттар, олардың белгілеріннан қылайлау және бейттаныс заттардың колданылудың түсінуін жетілдіру.</p> <p>Колік, байланныскұралдары. Арнары келік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау шінолардың жабдықталуын түсінүнен жағдай жасау</p> <p>Еңбеккебаулу. Әртүрлі мамандықтар, балабақшакызыметкерлерінің өңбегі туралы түсініктерін көнегіту. Айналадағы заттар, ойнышықтар адамның өңбегі мен жасалғанын түсінүн және оларға үқыптықарау дагдыларын дамыту.</p>

Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие.

Балаларды адамгершіліккүндыштарға, озіс-эрекеттерімен басқа адамдардың іс-эрекеттерін бағалай білуге, озінін іс-эрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірлі дұрыс кабылдауга, оз ісіне адап болуга, енбекетуде, шыгармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге үмтүлуга баулу

Жолқозғалысыережелері.

Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілері жүру белігі, жаяу жүргіштер откелін білу, бағдаршамның белгілерін есейкес жолданоту әрекетін жасауды үйрету.

Табигатпен таныстыру

Тіріжонеолітабигат, табигатқұбылымстары (маусым, осімдік, аламенбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау жәннетүсінүйін дамыту.

Осімдіктералемі.

Осімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажыратуды үйрету: осімдік жапырақтары, сабактарының козгалуы

Жаңуарларалемі.

Қазақстан аумағын мекендейтін жаңуарлар мен олардың төлдерін атаужәне олардың қоюндарінен белгілері бойынша ажыратуды үйрету Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табигаттың бір белгілікенін және оны қорғау, сактау керек екенін, күн мен ауанын адам,

жаңуарлар мен осімдіктерөмірінде гимнастытуры, табигатпен карым-катаңас барысын даңденсаулықтың гайтуды, табигаттың сактауда жауап көршілікті сезінебілуді үйымдастыру.

Көгамдықорындардамінез-

құлық ережелері туралы; үйдегі, балабакша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін көңілтү. Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «окаксы» немесе «окаман» екенін түсінуге және ажыратабілуге үйрету. Балалардың жалпы кабылданған нормалар мен ережелерді санаудың редорындаға баулу дұыжалғастыру. Ережелер барлығынажақсы болуы (карапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын түсінү маныздылығын үйрету. Егер белгілі бір ережелер сакталмаган жағдайда неболатынын балалар менталдықылауга мүмкіндік беру.

Коршаганортада, табигаттатартіп ережелерін білу; өзөмірінін қауіпсіздігін сактауды

үйрету (бейтанысадамдар мен сөйлеспесу, ойнамау, бөтем машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындауда, олардың сонынан ермесу).

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудағы үлгілік оқу жоспары және
Мектепкедеңгі тәрбиесен оқытуның үлгілік бағдарламасының ізінде
2023 – 2024 оқу жылынан алған
ұйымдастырылған – арекеттің перспективалық жоспары
Білім беру үйімі ЖШС «Бақытты бала» бағыттары
Төс «Ботакан» МАД тобы
Балалардың жасы 5жас
Жоспардың құрылу кезеңі 2023-2024 оқу жылы**

Ұйымдастырылған іс арекет	Ұйымдастырылған – арекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі кимылдар: <i>Жүргү: белгі бойынша басқа бағытта бүреліп жүру, көлдүнбастан қысалып тарынас.</i> <i>Тепе-төндіктісақтау: заттардан атап жүру, шектелген жақындықтың үстімен қосалы.</i> <i>Жүгіру: шашырап, жүппен, катармен бір-бірден, екеуден, ушеуден тізенжогарықот.</i> <i>Еңбектесу, орметеу: бірнеше заттардан сибектеп оту, әртүрлітәсілдермен күрсаудың екиншісін ауысып ормелу.</i> <i>Секіру: көс аяқпен заттардың арасымен (аракашықтығы 4 метр), он және сол аякты 2 (6-8 метр);</i> <i>Лақтыру, қалыптау, домалату: допты біркітартып көзделудың арасымен домалы.</i> <i>Сапқа түрү, сап тузеу, сапқа қайта түрү: сапқа бір, екі, уш катармен түрү, бір-бірі</i></p> <p>Музыкалық-ырақтастық кимылдар. Тұзубағыттаадында жүрді үйрету.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттыгулар. Көз және шық белдеуіне арналған жаттыгулар: қолды желкегекою. Саусақтарды ағжогары-артқа жетеру. Кеудеге арналған жаттыгулар: Алағасынкейіп, алаканын едештегі изу. Колдарын айқа. Көлдүнкушін жетілдіруге арналған жаттыгулар: 3-5 метр кашықтықта екі колың жері. Арқаға арналған жаттыгулар: стретчиннг элементтері бар жаттыгуларды орындау. Аяқта арналған жаттыгулар: қолды тізегекой пойтырып-турға.</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, тобешіктен бір-бірле және сік.</p> <p>Спорттық ойындар: Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттағыттырып. Лақтыруды үйрету.</p> <p>Кимылды ойындар. Ынта мен шыгармашылық таныта отырып, таныс құмылды ойындарды өзбетінше үйнәтү. Балаларды жарыс элементтері бар ойындармен жастағылардың жағдайын анықтасып.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p>

колдыжелкегекою.

Саусақтарды айқастырып, алға-жогары көтеру (колды сыртқы жағымен ішкескарайбүру). Колдыкезек жогары-артқакөтеру.

Кеудеге арналған жаттыгулар: Алға
карайсөңкейіп, алакандысденгетигізу;

Іштің бұлышқ еттеріне арналған жаттыгулар: екі бала
жұптасып

жасайды: біріншібалаколынжелкесінекойып, шалқасынанжатып, деснесінкетерелі, екіншібалаоныңаяғынаотырады (5-брест);

Арқагаарналғанжаттыгулар: стретчинг элементтері бар жаттыгуларды орындау

Аяқта арналған жаттыгулар: колдытізегекойыпотырып-түрү

Спорттық жаттыгулар:

Шаңғыменжүру. Бірінінартынанбіріауыспалықадамменалғажылжу, онжәнесолаяктарыменсырганауды. Бірорнында тұрыпонға, солға бұрылу, айналуды үйрету.

Спорттық ойындар:

Баскетболэлементтерін үйрету. Кеудетұсынанекіколымендолоптыбір-бірінелактыру. Долтыонжәнесолқолменалып журуге жаттықтыру.

Қимылды ойындар.

Ынта мен шыгармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өзбетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындармен әстафатық ойындарға қатысуғабаулу.

Дербес қимыл белсенділігі.

Балалардың күрдастары мен кимылды ойындардың бетінше үйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйымдастыруға деген белсенділігін қолдау.

Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауга, шаңғымен журуге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауга жағдай жасау.

Салауатты өмірсалтынкалыштастыру.

Өзінің көніл-куйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерін таныстыру, олардың салауатты өмірсалтынадеген қажеттілігін қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Мәдениетті мамактану және асаханакұралдарын еркін колданудағыл арын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда озін-озі

	<p>бакылауды дамыту: деңгелін тазалығын бакылау, кол-аяғын жуу, тістерін мұкіят тазалау, тамактанғаннан кейін науыздышау, колорамалды пайдалану, белгеде йіндымқыл сұлтімен сүртіну. Осы шаралардың ожурғаудан және жекегінде гигиеназаттарын пайдаланудың қажеттілігін тусінуді жетілдіру. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара комегін колдана. Өзін-өзік қызыметкор стужонесінекүтім жасаудағыларын жетілдіру. Шамасыкелетінен бектапсырмаларын, асхана дақезекшілердің мінде еттерін орындаута, түрлі балалар әрекеттерінек жәнеттікүралдарды дағындаугабаулу.</p> <p>Коғамдықорындардағы гигиена ережелерін сақтаудағыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауыктыру-шынықтыру шаралары таңертептік жаттығудырындағы ғызығушылық тудыру деңгелітімінекалыптастырудан және оқшелердің ығайту.</p>
Сейлеу ді дамыту	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті: Фонематикалықестуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнынанықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасауға машиқтандыру.</p> <p>Сөздіккор. Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту. Балаларғасөздерді мағынасына сәйкес колдануға көмектесу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Түбірлес сөздерді жасау және қолданабілу, етістіктерді жалғаулармен колдану, сейлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағыларын қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырылған сейлеу: Ойыншыларды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғатқұбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыстандаудың пысықтау</p> <p>Шыгармашылықпен сейлеу қызметі. Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: бакылаулармен суреттербойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін курастыру өзараланыстырылған сюжеттік курастыруды дамыту</p>
Көркем	Баланың басқа күндерде оның мен және ерекшеліктерін түрлі

әдебиет	дереккөздерден: таламтордан, теледилардан, жақындармынғамен сіненалған ақпараттарымен, досрлерімен болісуінемүмкіндікберу. Айналасында болып жаткан оқигаларга озінің көзкарасын білдіруге күштешінде дамыту, сейлеменемакал-мәтелдерді колданугабаулу.
Саят аны негізде рі	Сейлемді ауызша талдау: жай сейлемдерді сездерге болу, сейлемдегі сездердің ретін, санын анықтауды, берілген сезге сейлем күрастыруды дамыту. Әртурлі бағыттағы тігінен, көлденен, кыска, ұзын, толқынды, ирек сызыктарды, нұктелерді, тамши тәрізділішіндерді олардың арасындағы арақашықтықтың сакталуын, алдымен улгібояның шажәнекейінен езбетінше жазуға мүмкіндікберу.
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушыорта. Балалардың қоршаған ортага өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекісөйлеудемакал-мәтелдерді колдануына колдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тынысалуды жәнегазадик ияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сездердің дұрыс айтуда дағдыландыру.</p> <p>Сөздіккор. Тұстыққарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «агайын», «стускан», «жеті ата») білдіретін сездерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп колданабілуі, интонациясы бойыншасөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сейлеменде колдана білуді жетілдіру. Өзойын жайылма сөйлемдермен жеткізу үмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өзінің тәжірибелесіненіп, суреттербойынша әңгімелек құрастыруға баулу.</p>
Математика негізде рі	<p>Жиын. «Бір» сезінің мағынасы, ол тек бір заттыңана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігіретіндезаттардың тобын білдіретінін туспандыру.</p> <p>Сан, санау. 0ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беруін қалыптастыру.</p> <p>Шама. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы</p>

	<p>, колданылуы) салыстыра білуге үйрету. Шартты өншемнің комегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін олшеуден соң шемдербой ыншабірнешезаттарды салыстыруды пысықтау.</p> <p>Геометриялық фигуralар.</p> <p>Танымдық-зерттеушіліккызығушылықты, ойлауды, алдынақойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, коршаған орталан геометриялық фигуralарға қасас заттардың табу, олардың пішіндерін анықтауды жетілдіру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Қағазпарагын бағдарлай білуді бекіту.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Заттар мен күбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалдық ерекшелестерін көздөндейсіз үйрету.</p> <p>Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, кисық және қиғашсызықтардың дәптердің торкөзіндесіз үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Қазақою-өрнектерінің түрлері «құстұмсық», «жапырак» туралы түсінігін көнекейту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту.</p> <p>Ою-өрнектермен қазактың үлттық қиімдерін (орамал, шапан, камзол) салуды, оларды пішіндердің ортасында және шеттерінде орналастыруды үйрету.</p>
Мүсіндесу	Қазақ халқының түрмисстық заттарын (керует, үстел, ертүрман, ошак, кебеже, диірмен), тұғанөлкедегі мәдени мұрасын жерінде штерімдеп таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүмкіндік беру
Жапсыру	Қазақ халқының түрмисстық заттарын (кілем, алаша, сырмак, ши, көрпе, жастық) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша киып жапсыру, олардың өрнектермен бәзендіруіне мүмкіндік беру.
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор белшектерінен құрастыру.</p> <p>Құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Пішіндердің түрлі қалыптарын беребілуді, олардың күрделі емес композицияларға біріктірудің тәсілдерін таныстыру.</p> <p>Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.</p>

	<p>Шыгармашылықталауды жәнекиялды дамыту. Қағаздан кұрастыру адістерін колданып, жазық материалды колемділішінгө ертебілу дібекіту</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан кұрастыру.</p> <p>Табиги (агаш, макта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің ту рлері) жоне қалдық заттардан кұрастыруға баулу.</p>
Музыка	<p>Музыкатыңдау.</p> <p>Қазакхалық қаспантары: қомбырамен қоңызғаныннан көрекшелі ктерімен, «қүй» жаңырымен, күйші-композиторлар: Қурманғазының шыгармалары мен таныстыру. Қазакхалқының әндері мен биозуендер інінүзлі құлғаларын таныстауда табау.</p> <p>Әнайту.</p> <p>Музыкалық сүйемелдеу мен жәнешүйемелдеусіз жеке ән айтуда дагдыларын дамыту.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.</p> <p>Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүргіруді және секіруді менигеру.</p> <p>Билер.</p> <p>Қазакхалқының биөнеріmentаныстыру, қазақтың халықтық биөнері ертезаманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі түрмис салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасынекенін, биөнерізінің эстетикалық болмысында қазақ жүртесінің жалпы дүниетанымына сайарман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру.</p> <p>Би шыгармашылығы.</p> <p>Танысбиқимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналу; шыгармашылық тапсырмаларды орындаудаға ынталандыру.</p> <p>Балалардың музыкалық қаспантарында ойнау.</p> <p>Музыкалық түқтас және шұлыш аспаптарда ойнауда тәсілдерімен таныстыру.</p>
Коршаған ортамени таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Үйшаруасын ақөмектесу, отбасы мүшелерінсә жақсы көретінін билдіру, алғыс айтуда, сырттайылғанда қолдануын дамыту.</p> <p>Заттықәлем, кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен касиеттерін сипаттауды жетілдіру.</p> <p>Көлік, байланыскұралдары.</p> <p>Ұялы телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың колда нылуын білу, олардың қолданудақауіпсіздіктісактауды бақылау.</p> <p>Еңбекке баулу.</p>

**Топта тазалық
сақтауга, ойнышықтарды сұртуғе, табигат бурышындағы тіршілік іс
лерін скүтім жасауга, кезекшілік міндеттерін
жауапкершілік пен атқаруға баулу**

Адамгершілік және наурызтық тәрбие.

Тірі және олі табигаттың, Қазақстаниң есем табигаты, корискі жерлерімен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсінуін дамыту.

Жолқозғалысы ережелері.

«Автобус аялдамасы», «Тройллебус аялдамасы» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.

Табигатпен таныстыру

Олі табигат заттарын адамның колымен жасалған заттардан ажыратабілууді.

Өсімдіктер алемі.

Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білуді дамыту: оларды суару, түбін қосыту, жапырақтың шаңын сұрту.

Жануарлар алемі.

Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балыктар, жануарлар, андар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бак, алан); қозғалутәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу); табиғи-климаттықаймақтар(акаю, итбалық, пингвин, жираф, піл, маймыл) бойыншатоптастыруды жетілдіру.

Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табигаттың бір болігіекенін және оны корғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер орнадегі маңызытуралы, табигатпен қарым-катьнасбарысында енсаулықтының гайтуды, табигаттың сақтауда жауапкершілікті сезінебілуін қалыптастыру.

Қоғамдықорынадардамінездіктерінде орнадау-
құлық ережелері туралы; үйдегі, балабакша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Нениң «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаксы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратабілуға үйрету.

Балаларды жалпықабылданған нормалар мен ережелердісаналытүрде орнындау габаулуды жалғастыру. Ережелер барлығынажақс ыболуы (қарапайым, жайлар, қауіпсіз) үшін жасалатынын балалардың түсінің маңызды. Егер белгілі бір ережелер сақталмаган жағдайда неболатынын балалар менталқылауды жасау.

Коршаган ортада, табигаттатәртіп ережелерін білу; өзөмірініңка

уіпсіздігін сактауды
орындау(бейтанысадамдар мен сөйлеспесу, ойнамау, бөтсемашинада
арға отырмау, бейтансыс адамдардың өтініштерін орындаудау,
олардың соңынан сұрмеу).

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытулың үлгілік оку жоспары және
Мектепкедең інгілесмен оқытуның үлгілік оку жоспары
2023 – 2024 оқу жылына аналған
ұйымдастырылған іс-арекеттің перспективалық жоспары
Білім беру үйімі ЖШС «Бақытты бала» бала-бакшасы»
Топ «Ботакан» МАД тобы
Балалардың жасы 5жас
Жоспардың күрылу кезеңі 2023-2024 оку жылы

Ұйымдастырылған іс-арекет	Ұйымдастырылған іс-арекеттің міндеттері
Денес шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар: Жүргүзу: заттардың көгілдердің арасымен, жіпперденаттаңжуру; косалқы кадаммен аттакар айжүру. <i>Tene-tendikti saqtau: гимнастикалық скамейканың бойымен сікідамқашықтықта орналасқан іштілтүрліліктердің тарданатташтуу; колдары нанустанап, жүнділарымен айналу.</i> Жүгіру: белгілінген жерде дінекілдік аттакар (ұзындығы 20 метр) жүтіру. <i>Enbekteu, ormeleu: гимнастикалық кабыргамен нормалеу және бір гимнастикалық кабыргадан екіншісіне ауысып нормалеу.</i> Секіру: он және сол аяқты алмастыра отырып, арқанан, сыйыктан секіру, түрган орнында айналып секіру; биіктікten секіру, 20 сантиметрдегің іншілікке секіру. <i>Laktyru, қагынду, домалату: доитысқілім мен біріне (аракашықтығы 1,5–2 метр) басынан аса ралактыру, доитысқілім мен заттардың арасымен (аракашықтығы 4 метр) жүргізу, доитысқілім мен заттардың арасымен (аракашықтығы 4–5 метр). Сапқа түрү, сап түзеу, сапқа қайта түрү: бір-бірінің артынан сапқа түрү, орнында айналу, онга солғабұрылу,</i></p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар. Таныс денес жаттыгуларын музыка азенімен эсем және ыргакты орындауды үйрету. Кимылдардың ыргактық музикалық сүйемелдеу мен үйлестіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар. <i>Кол және иық белдеуіне арналған жаттыгулар: Қолды кеуде түсінің кою, екіжакқасозу; қолды жогары көтерү және сікілдіктердің көзінен аттакар.</i> <i>Кеудеге арналған жаттыгулар:</i> Гимнастикалық кабырга арқасымен сүйеніп түрүп, белінің денгейіндегі рейкаданустан, аяқтық көзектестіре буту және тіккөтеру. <i>Iштің бұлышы, еттеріне арналған жаттыгулар:</i> екі бала жұптасып жасайды: бірінші баланың жеке сінекійін, шалқасын жатырып, денесін көтереді, екінші баланың аяғына отырады (5-бret); <i>Арқага арналған жаттыгулар:</i> стретчинг элементтері бар жаттыгуларды орындау <i>Аяққа арналған жаттыгулар:</i> қолды тізегекойып отырып түрү</p>

шібалаонын аятына отырады(5-бret);
Арқага арналған жаттыгулар: стретчинг элементтері бар жаттыгуларды орындау
Аяқта арналған жаттыгулар: колдыштікегеймін потырып-туру

Спорттық жаттыгулар:

Сырганау. Озбетіншемеұлы жолмен сырғанауды, жүгірінжеліпсырғанауды үйрету.

Спорттық ойындар:

Хоккей элементтері. Берілген бағытта қакнага хоккей таякпен шайбаны сырғанауды, оны қакнага кіргізуі үйрету.

Кіммеллымойилар.

Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таные кіммеллды ойындарды озбетіншіне үйымдастыруға мүмкіндік беру. Үлттық кіммеллды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындармен жастағыларға ойындарға ойнаптасуға абауду.

Дербес кіммел белсенділігі.

Қыс мезілінде мұзды жолдармен сырғанауга, шанғымен жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауга жағдай жасау.

Салуаттың мірсалтынкалыштастыру.

Адамағзасы және оның қызыметтінің ерекшеліктері тұралы тусланып, көңілкөңілдік ойнанызарынагасымен саулығының ерекшеліктеріне аудару.

Мадени-гигиеналық дәғдыштардың жетілдіру.

Мәдениетті таңақтану және асаханалардың көлдануда дәғдыштарын жетілдіру.
Жеке гигиена ережелерін орындауда озін-озі бакылауды дамыту:
дененің тазалығын бакылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау,
тамактағаннан кейін науыздышаю, колорамалды пайдалану, белгедейінцым кылсулғам
енсүртінүү. Осы шаралардың жүргізуі дәнекердің жағдайындауға,
қажеттілігін түсінүүн жетілдіру.

Гигиеналық шаралардың жүргізуі де балалардың өзара комегін қолдау. Өзін-өзі қызыметтің көрсету жүргізуінекі мінекүтім жасауда дәғдыштарын жетілдіру.

Шамасыкелеттің қабылдануында, асаханада көзекшілердің міндеттерін орындауда, түрлі балалар әрекеттерінекі жеттік куралдардың дайындау габаулу.

Коғамдықорындарда гигиена ережелерін сактауда дәғдыштарынкалыштастыру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары

Таңертегі жаттығуды орындауда гақызығушылық тұдыру, денебітімін қалыптастырудың неөкшелдердің ғайту.

Сөйлеуді дамыту

Сөйлеудің дыбыстық мадениеті:

Фонематикалық қестуді дамыту, сөздегі дыбыстардың норнынанықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жаттығулар жасауда.

Создіккор.

Алуантүрлі заттардың сипаттауға, қарым-катынас жасауға жеттік сөздердің колдану және олардың сөйлегендебелсендік колдануда дәғдыштарын қалыптастыру.

Тілдің грамматикалық құрылымы:

Түбірлес сөздердің жасау және колданабылу, етістіктерді жалғаулармен қолдану.

	<p>Кеңістікті бағдарлау. Сойлеудебелгілір заттың іненемесебасқа иткакатыстырынкорсете білуге үйрету.</p> <p>Ұакытты бағдарлау. Тәуліктерінің аудиомасын («кешө», «бүтін», «ертең»), оқигапардын ретін («алдымен – солан кейін», «бұрын – кейіннірек») анықтауды.</p> <p>Нұктелерді, орнектерді салуга, тік және көлбек таяқшаларды, кисық және кітапшықтардың тердінторған тілесында үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Канық түстер алу үшін карынланты түрлінебасын болу, бейнелеу, түстіканды беру үшін кагаздың фондан таңдау жәнебояуларды үйлестіру, еткүмсының изножелерін бағалауды үйрету.</p> <p>Тұзу, ирек, жіңішке, жалпақ сымықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нұктелердің грактырына қастырып, қарапайымтішин діорнектерді кұрастыра білуді бекіту</p>
Мүсіндеу	<p>Қарапайым пропорцияларды сактай отырып, адам мен жаңуардың пішіндерін мүсіндеуді үйрету.</p> <p>Мүсіндеудің әртурлі адістерін колдануды жетілдіру: құрылымдық (жеке боліктерден) және мүсіндік (негізгі боліктерді тұтас кесектен жасау).</p> <p>Ойданозбетіншем мүсіндеуге, ұжымдық күмбаштардың орындау габаулу.</p> <p>Мүсіндең заттарын түрлі жағдайлардан анықтауды.</p>
Жапсыру	<p>Сюжеттік композициялар жасауды, оларды сәнді белшектермен толықтыруды, жеке және топпен бірлесіп жасауды, ондаміндеттерді келісіп таркуруды үйрету. Сюжеттік жапсыруда заттардың ешкеміне қарай арақатынасын, әртурлі заттардың боліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беруді. Қайшымен желімді дүркіндерден қолданудағы жетілдіру, сибеккауінсіздігі мен жекегигиена ережелерін сактауды.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру. құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Қағаздан құрастыру. Қағазцилиндерден қазақ халқының құрастыруды үйрету</p> <p>Ұжыммен сюжеттік құрастыру габаулу. Дайын үлгілермен және қарапайым сыйба бойынша жұмыс істеуді, бейненікескіні бойынша киоушін қайшының орындауды пысықтау.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиги материалдардан жасалған түрмистық заттарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеудің үймдастыру.</p>
Музыка	<p>Музыка тындау. Музыкалық шыгармалардың жанрларын жыныспатуға (эн, күй, марш, би) үйрету.</p> <p>Әнайту. Әнайтаралдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алушы қалыптастыру</p> <p>Музыкалық-ыргақтық кимылдар. Музыканың кимыл сипатын жөндеу, ыргақ пен жүргізуарқылы берсе білуді дамыту.</p> <p>Билер.</p>

	<p>Би онерізінің естетикалық болмысындай жақшылардың орталығындағы түнштамының сайарман-мұраттарын бейнелейтін қызылар жүйесін күрайтынын түсіндіру, «Каражорға» биін билету Бишиғармашылығы. Танысбикимылдарын колдана отрып, мұтықтың сипаттың насайкесінде би қымылдарын шыгаруды, мәтинге сәйкес әнді сахналуады; шығармашылықтан сырмаларды морындаута ынталандыру. Балалардың мұзыкалық спектарын ғойнау. Музыкалық асатаяқ және шұлымаспантар даойнаута жаңылармен таныстыру.</p>
Көршаган ортамен таныстыруду	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Тұстық байланыстардың түсіну (өткізу, атасы мен жағе, жақын туымстары, нағашы жүрті), озінің жеті атасын білуді жетілдіру Заттықалем, кеңістікті бағдарлау. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтаужөн еттілдейді. Көлік, байланыскүралдары. Ұялы телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың колданылуынан біту, олардың колдану дақауінсіздіктісактауды дамыту. Еңбекке баулу. Шамасы келетін, бірлескен еңбек зеке тіне катысуга, бастаған ісін аягынадейін жеткізуғе, дербестік пен жауапкершілікке баулу. Адамгершілік және патріоттық тәрбие. Мемлекеттік мерекелердің (Жаңа жыл, ұлттық мереке (Тәуелсіздіккүн) маңыздылығын түсіну, оларға белсенді катысады үйымдастыру. Жолқозғалысын ережелері. Жолқозғалысының қарапайым ережелерін, жауажүргіншілер мен велосипедшілердің озғалысын ережелерін сактауды үйрету. Табигатпен таныстыру Тіріжәне олтабигатқұбылыстары туралы білімдерін көңілдеп берілгенде. «Олтабигат» ұғымында таныстыру (су, ауа, мұзсұңғылар, күн, бұлт, кар, тастар, жел, жаңбыр); Осындайтердегі. Осындайтердің осуінің ғалдың, жарықтың, жылумен тыңайтыштың қажеттігі олардың жылууды, сұқыты, күндін емес бұлтты ауа-райын сезуі, олардың осуінде көбеюін түсіндіру. Жануарлар алемі. Жылқұстары мен қыстайтын құстардың жақыратабілу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамкорлық жасауды үйрету. Қарапайым экологиялық ұғымдарды, аламның табигаттың бір белгілекенін және оның қорғау, сактау көрек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен осындайтердегі міндеттер туралы түсініктегі маңызытурали, табигатпен қарым-қатынас барысында деңсаулықтың гайтуды, табигаттың сактауда жаңа ауапкершіліккесін небілудаң пысықтау. Қогамдықорынадар дамінез-құлық ережелер туралы; үйдегі, балабакша тобындағы міндеттер туралы түсініктегін көңілдеп берілгенде. Нениң «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаксы» немесе «жаксан» екенін түсінуге және ажыратабілуға үйрету. Балалардың жалпықабылданған нормалар мен ережелдердің санаулы түрде орындауда</p>

абаулуды жалғастыру Ережелер барлығын жаксы болуы (карапайым, жайлы, күйісіз) үшін жасалатыны мешгерту Егер белгілі бір срежелер сақталмаган жағдайда неболатыны талқылап үгіндиры.

Коршаганортада, тибигаттаратпін ережелерін білу; озомірінін күйісіздігін сактауды пысықтау(бейтансысадамдар мен сойлеспен, ойнамау, бетен машиналарга отырмау, бейтансы адамдардың отініштерін орындау, олардың соңынан ермесу).

Мектепке дейінгі тарбие мен оқытуның үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тарбие мен оқытуның үлгілік оқу жоспары
2023 – 2024 оқу жылдарының аяғында
ұйымдастырылған іс-арекеттің перспективалық жоспары
Білім беру ұйымы ЖШС «Бакытты бала» балы-бакшасы
Топ «Ботакан» МАД тобы
Балалардың жасы 5жас
Жоспардың күрылу кезеңі 2023-2024 оқу жылы

Ұйымдастырылған іс-арекет	Ұйымдастырылған іс-арекеттің міндеттері
Денес шыныңтыру	<p>Негізгі қимылдар: <i>Жүзу:</i> белгі бойынша басқа бағытқа бұрылған жүзу, колданаң бастапқы қалыптарын енгерте отырып, артурлі карында секіргіштен аттан жүзу; <i>Тепе-төндікті сақтау:</i> скамейканың устінде қойылған текшелерден аттан жүзу, арқан бойымен бір қырымен, қосалық қадаммен (екінші арқанға, аяқ үшін едеге кою) жүзу <i>Жүзіру:</i> кедегілерден оту арқылы артурлай жылдамдықпен – бағу, жылдам, орташа карынмен 1,5–2 минут токтамай жүзіру; <i>Еңбектеу, ормелу:</i> гимнастикалық скамейка бойымен колымен тартылған, ишкітары мен тізелеріне сүйснен отырып, стистімен ормалсуз; <i>Секіру:</i> кос аяқпен заттардың арасымен (аракашықтығы 4 метр), он және сол аякты алмастырып, заттардың арасымен (аракашықтығы 3 метр), бір орында турып биіктікке секіру (6-8 метр); <i>Лақтыру, қағып алу, домалату:</i> донты бір катарга қойылған заттардың арасымен домалату, донты кабыргаға лақтыру және екі колымен қағып алу; <i>Сапқа тұру, сапқа қайта тұру:</i> орнында айналу, онға, солға бұрылу</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар. Таныс денес жаттыгуларын музыка зуенімен әсем және ыргакты орындау. Қимылдардың ыргактық музикалық сүйемелдеумен үйлестіру.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттыгулар. <i>Қол және ишкі белдеуіне арналған жаттыгулар:</i> Қолды қеуде тұсына кою, екіжаккасозу; қолды жогарыкотережәнекі жаккасозу <i>Кеудеге арналған жаттыгулар:</i> Қолды алға котеріп онға, солға бұрылу. <i>Қолдың үшінші жетілдіруге арналған жаттыгулар.</i> 3-5 метр арашықтықтасқа колын жеңелеккейтінде аттанып жүнгістауды. <i>Іштің бүлшік еттеріне арналған жаттыгулар:</i> екі бала жүнгісін жасайды: бірінші бала колын жеңелеккейтінде аттанып жүнгістауды (5-бret); <i>Арқаға арналған жаттыгулар:</i> отырыпалға, артқасаңкою (5-бret) <i>Аяққа арналған жаттыгулар:</i> аяқтың үшінша котерілу, қолды алға созып, жартылай отырып тұру (2-3рет);</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Велосипед, самокат тебу. Шеңбер бойымен және тұра жолмен өз бетіншескідөңгелекті велосипедтебу. Онға жәнесолғабұрылу.</p> <p>Спорттық ойындар: Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жақта бағыттай отырып қағып лактыру; Футбол. Берілген бағытқа донты он және сол аяқпен тебу. Дошпен затты айналдыра</p>

негіздері	<p>магынасынан азаттушылғыс бауду. Сөздердің быстрыттылуу, сөздегі орынның көрсеткіштіктерінде үзгестік жиенедау азаттыктың быстраданың көрсеткіштіктерінде үзгестік болады.</p> <p>Бұны тұралықтың маңыздылығын анықтауда. Бұны тұралықтың маңыздылығын анықтауда, сөздердің азаттылуу, олардың салынмасын көрсеткіштіктерінде үзгестік болады.</p> <p>Көлді жазуға да ғылыми дау. Жазу көзінде арқаны дұрыс үстәу ережелерін анықтауда. Жазу пәннен ғылыми дау, жазу жолымен жазалық жекеңістікте ажыратылады.</p>
Көзек тілі	<p>Тілліктын азаттышыорта. Ауызекіс болуе дікірім-катьнасқуралып көрсетіледі азатты.</p> <p>Балалардың көшігін ортага езіп көрін-катьнасын білдірүте, ауызекіс болуе ынталандыру.</p> <p>Сөзлеудің азаттык мәдениеті. Фонематикалық естуді азатты, сөздегі орынны анықтауды үйрету(басы, ортасы, соны).</p> <p>Сөздіккор. Азық-түліктау азатты(бидай, күрт, сүзбе, шубат, қымыз, айран), аныштылышқасіпті(аң, аинши, орманши, корыкши), маласіруге байланысты(кора, жайлау, қыстау, жем, астау, согым, сыбага), егіншіліккесіпкебайланысты (даң, тұхым, суару, отау, ору, жаңдармен толықтыруды жетілдіру).</p> <p>Тілдің грамматикалық күрьылымы Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп колданабілуді, интонациясы бойынша сөзлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендегі колдана болуді жетілдіріп. Өзойын жайылмас сөзлемдермен жеткізу гемүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырыпсөйлеу. Таныснас мессебей таныс сөртегілер мен шағынкоркем шығармалардың мазмұныни иллюстрация за рбоянын ақтапалайтуға үйрету.</p>
Математика негіздері	<p>Жыныс. Жыныздарды беліктегебелу және оларды қайта біріктіруді</p> <p>Сан, санау. Корнекілік негізінде 7 санының пайда болуымен таныстыру. 7 колеміндегі санды тұра және кері санаута үйрету.</p> <p>Шама. Заттарды шамасына қарай есу және кему ретімен орналастыруды.</p> <p>Геометриялық фигуналар. Геометриялық фигуналар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктортбұрыш) мен деңгелерді(шар, текше, цилиндр) дұрыс сатап, олардың жырата білуге жеткіліктері.</p> <p>Көністікті бағдарлау. Қозғалыс бағыттарын түсініүн жетілдіру: сол жақтан оң жаққа, он жақтан сол жаққа, жоғарыдан томенге, алға, артқа.</p> <p>Ұақытты бағдарлау. Әртүрлі оқынғалардың, алға күндерінің, тәулік боліктерінің реті туралы білімді азатты, бекіту.</p> <p>Нұктелерді, ернектерді салуға, тік және көлбесу таяқшаларды, кисық және кигашсызықтардың төркөзіндесін зерттеу үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Парақтакеңістіктердегі заттардың жалпын беруді, заттардың жаңылықтың азарттурлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалынозгерте алады), тірі табигат заттарының бейнелерін күрделі емес кимылдар мен қалыптар арқылы беруді(өсімдіктер, жануарлар, құстар).</p> <p>Бояулар мен жұмыс жасауды жетілдіру(бояғыштақварельдісумен азатты, жаңетті түсті алу)</p>

Мүсіндеу	Адамның бейнесін, жануарлардың кіммелілірін, кол-аяқтардың калтырылымы мүсіндеуді. Заттардаң ұзын және қыска, жуан және жіцилік белгілерін көрсетебілу ді, боліктегінің бір-бірінекосын, біріккен жерлердегі істеуді үйрету. Жұмыстықтың орындауды, заттарды жинау, қауіпсізліктердегі сактауды жетілдіру.
Жапсыру	Кайшыны колданудың текесін шарның таралуышының түшінілер кішігінде. Жапсырудың түрлітәсілдерін (тура, кисыққою, ою, флористикалық элементтерін) колдануды, түрлі материалдардан (кіназ, мата, табигиматериалдар) жапсыруды. Қазақ халқының тұрмыстықтартырылғанда, аталған заттардан калған бойынша қызып жапсыруды дамыту. Кайшымен желімді дұрыс колданудың дағыларын жетілдіру, ендеккауіштілік мен жекегигисеңа ережелердегі сактауды дамыту.
Құрастыру	Құрылыматериалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру. Аузынан шаштаубойынша қызылтандырып, озбетінше ойдан құрастыруға баулу Қағазланып құрастыру. Озінің құрастырылған құрылымын талдауарқылытымді конструктивтішешімдерді табу, олардың үйрету руладындауды үйрету Ұжыммен сюжеттік құрастыруға баулу. Дайын үлгілермен және қаралайым сыйба бойынша жұмыс істеу, бейненікескіні бойынша қиоушпің қайшыны колдану. Табиги, қалдық материалдардан құрастыру. Дербестікпен шығарма шылдықтанытын, мақсатты турледік мысжасай білу ді. Шығарма шылдық қиялды дамыту, корnekілікке сүйене отырып, елеуеттегі, ойлауы бойынша колданбайымдар жасайдындауға жетелу.
Музыка	Музыкатындау. Музыкалық шығармалардың көзінде оның сипаты, мазмұны туралы мәдениеттең мәдениеттік мәндердің мазмұны мен оның концепциясынан байланыстырабілуда қалыптасыту. Әнайту Әнайту дагдыларын қалыптасыту Музыкалық-ыргактық киммелілір. Музыканың жанр-формаларынан белгілітерінің сипатынан дағы езгерістердеге сәйкес киммелілірдің мазмұны мен оның концепциясынан байланыстырабілуда қалыптасыту. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би киммелілір; би киммелілірдің киммелілірдегі сипатынан дағы езгерістердегі сәйкес киммелілірдің мазмұны мен оның концепциясынан байланыстырабілуда қалыптасыту. Бишишығарма шылдықтары. Танысбик киммелілірдің орындаудың мазмұны мен оның концепциясынан дағы езгерістердегі сәйкес киммелілірдің мазмұны мен оның концепциясынан байланыстырабілуда қалыптасыту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауды. Балалар музыкалық аспаптарында қаралайым, таныс зерттедердің жеке жәншешегін топтап орындауда үйрету, балалар шығарма шылдықтарын дамыту, олардың белсенділікке, дербестікке баулу.
Қоршаган ортамен таныстыруды	Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктерінен сенімді болуға, хоғамға пайдастынан ізүтебаулу. Заттықалем, кеңістікті бағдарлау.

Заттар, олардың белгілерін шактылау және бейташы заттардың колданылуын түсінүін дамыту.

Колік, байланысқуралдары.

Ұялы телефон, смартфон, компьютер, гаджеттер, теледидардың колданылуын билуді, олардың колдану дақауін сәдіктескістауды мемгерту.

Енбеккебаулу.

Әртүрлі мамандықтар, балабакшакызыметкерлерінің белгітуралы түсініктерін көңілтү. Айналады заттар, ойништыр адамның еңбімен жасалғанын түсінүү жөнде оларға ұқыптықарууды үйрету.

Адамгершілік және патриоттықтарбие.

Өзінің педагогтерін, үлкендердің ызлауга, кішігекамкор болуғабаулу.

Мемлекеттік мерекелердің маңыздылығын түсінү, оларға белсенді қатысуга тарту.

Жолкозгалысы ережелері.

Жоғда қауіпсіздік срекелерін сактауды. Жол белгілері тротуар, велосипед, электросамокітка арналған жолды білу, бағдаршамның белгілерінессейкес жолдану ту кагидаларын мемгерту.

Табигатпен тыныстыру

Балалардың зерттеу арекеті үшін жағдай жасау, табигатпен тыныстыру барысында заттар мен кубалыстардың өзінштіктерін, сибиртамалық белгілерін баууды, талдауды, салыстыруды, ажыратуды үйрету.

Осымдіктер аламі.

Нанғауылтықарууга, білдімдісіру тегежонең ондірүтекатынадамдардың еңбігін күрметте уте тәрбиезу.

Жануарлар аламі.

Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың толдерін атауды жөнде олардың өздерінің белгілері бойынша жыратуды дамыту.

Карапайым экологиялық ұтымдарды, адамның табигаттың бір болігінен және оны көргөу, сактау көрек екенін, күн мен ауаның адам жануарлармен еңбілдіктереміршілдегі маңызытурылды, табигатпен қарым-китына сабарысында енсаулықтың гайтуды, табигаттың сактауда жауапкершілікті сезінебілуді үйрету.

Қоғамдықорындардамінез-құлық ережелері туралы; үйдегі, балабакша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін көңілтү. Ненің «тұрыс» немесе «дұрыс сімес», «жаксы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратабілуға үйрету.

Балалардың жалпықасындаған нормалар мен ережелердің саналытурауда орындауғабауулуда жақалғастыру. Ережелер барлығын шакы жағдай болуы (карапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын түсінү дәғдышын дамыту. Егер белгілі бір срекелер сакталмagan жағдайда неболатынынбалалар менталдықтарда жүргізу.

Коршағанортада, табигаттаратті пережелерінің білу, өзөмірінің қауіпсіздігін сактауды түсіндіру (бейташы садамдар мен сойлеспесу, обнамау, бөтсімашиналарға отырмау, бейташы адамдардың отініштерін орындауда, олардың соңынан сримсу).

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытулығы үлгілік оқу жоспары және Мектепкедейінгі тәрбиене оқытуның үлгілік оқу жоспары және

2023 – 2024 оқынушылдырғандағы

ХІУМДАСТЫРЫЛГАНІС-ЗРЕКЕТТІК перспективалық жоспары

Білім беру үйімнің ЖШС «Бақытты бала» бала-бакшасы

Топ «Ботикан» МАД тобы

Баллардын жиының 5 жылс

Жоспарлық күршілік көзөні 2023-2024 оку жылы

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі кимылдар:</p> <p><i>Жұру:</i> сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жұру; аяктың үшімен, аяктың ішкі және сыртқы қырымен жұру;</p> <p><i>Тепе-төндіктісактау:</i> әр кадам сайын донты алдыннаннесе артынан қолдан-қолга ауыстыра отырып, келір-бұдыртактай,</p> <p>гимнастикалық скамейка бойымен жұру;</p> <p><i>Жүгіру:</i> кедергілерден отуарқылы әртүрлі жылдамдықпен – баюу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минуттоқтамай жүгіру;</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелегу:</i> доптыбасымен итеріп, төргағандап еңбектеу (аракашықтығы 3–4 метр);</p> <p><i>Секіру:</i> бір аяқпен және қос аяқпен күрсаудан күрсауга секіру (аракашықтығы 40 сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қыска секіргіштен секіру</p> <p><i>Лақтыру, қазыталу, домалату:</i> 2–2,5 метр аракашықтығы нысанага күм салынған қапшықты, асықты лактыру, доптыекі қолымен бір-біріне (аракашықтығы 1,5–2 метр) басынана сыра лактыру</p> <p><i>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру:</i> бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, онға, солғабұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш катармен кайта тұру.</p> <p>Музикалық-ырғактық кимылдар.</p> <p>Тұзубағытта адымдаш жүрді. Жұбымен шенбер бойымен жүруді пысықтау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p><i>Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</i> қолды желкегекою.</p> <p>Саусақтарды айқастырып, алға-жоғары көтеру (қолды сыртқы</p>

	<p>Дербес кімніл белсенділігі. Кыс мәтілінде мұзды жолдармен сырғанаута, шынымен журуге, хоккейбойндары Салауаттың іралысындастыру.</p> <p>Наукасқақ тімжасаудағыларындастыру: отанамкорлық жасау, шула мау, оны Мадени-ғигиеналық шылдарды жетілдіру.</p> <p>Мадениеттің амактану және асханакұралдарындағы колдану дылдарын жетілдіру. Ж қол-аятын жуу, тістерін мүкіят тазалау,</p> <p>тамактаңғаннан кейін науыздышаю, колорамалды пайдалану, белгедейіндым қылсаултім қажеттілігін туындастыру.</p> <p>Гигиеналық шараларды журғізуде балаларды өзара комегін колдана. Өзіне-өзікін Шамасыкелеттің инбектапсырмаларын, асханада көзекшілердің міндеттерін дауга.</p> <p>Когамдықорындардағы гигиена ережелерін сақтаудағыларындастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары</p> <p>Тәнертегі жаттығудырындағызығушылық туындастыру, деңебітімінкалыштастыру жә</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті: Фонематикалықестудідамыту, сөздегі дыбыстард Сөздіккор.</p> <p>Алуантүрлізаттарды сипаттауға, карым-катынас жасауға жеттісөздердің колдану және Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>Түбірлес сөздерді жасау және колданабілуді, етістіктерді жалғаулармен колдануды, Байланыстырып сойлеу:</p> <p>Әңгімені бірізді айту, шагын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелердің Шығармашылықпен сойлеу қызметі.</p> <p>Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: бакылаулармен суреттербойынша с</p>
Көркем адебиет	Өлеңдіжатқа, мәнерлеп, интонация менайтуды. Көркемшыгарманыраодергебеліп, сау мимикасын беруді, қойылымдагы өзінің рөлін мәнерлі дербесорындауды үйрету.
Саят ашу негіздері	Сойлемді ауызша талдау: жай сойлемдерді сөздерге болу, сойлемдегі сөздердің реті Әртүрлі бағыттағы тігінен, колденен, қыска, ұзын, толқынды, ирек сыйыстарды, нұқттар ізделіп шіндердің орасындағы арақашықтықты сактау, алдымен нұлтібайынша
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушыорта.</p> <p>Ауызекі сойлеудің арым-катынас құралын жетінде дамыту.</p> <p>Туган өлкенің корнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фо</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тынысалуды және тақтадағы дамыту, казаңдағы ландырыу.</p> <p>Сөздіккор.</p> <p>Тұстық арым-катынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «тұыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп колданабілуді, интонациясы бойынша сойлемдер белгілі жетілдіру. Өзойын жайылмас сойлемдермен жеткізуғемүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Балалардың түрлі ерекшелерінде бір-бірін еркіндалған орнаменттердің жаңынан жасау.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын.</p> <p>Жиынның боліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-бірінекатынасынег Сан, санау.</p>

	<p>Корискілік негізінде 10 санының пайда болуымен таныстыру. 10 көлеміндегі санды Шама.</p> <p>Шартты олшемнің комегімен заттардың үзіндігін, енін, білктігін шеужеосымен.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Коршаган орталан геометриялық фигураларға үксас заттарды табу, олардың номіндері.</p> <p>Кеңестікі тәсілдердегі бағдарламалар.</p> <p>Берілген бағытта, оны белгі бойынша отгерте отырып, бағдарлаудың калыптасыту.</p> <p>Уақытты бағдарламалар.</p> <p>Әртүрлі оқигалардың, алға күндерінің, тәулік боліктерінің реті туралы білімдібекіті.</p> <p>Нұктелерді, ернектерді салуға, тік және колбей таяқшаларды, кисым жәнекитапсыз</p>
Сурет салу	<p>Жана түстер (күлгін) және ренктерді (кок, қызыл, кою жасыл) бояудырастастыру</p> <p>Түрлі олшемді ернектерді біріктіру, ақ жәнестүрлі-түстіфондарды колдана отырып, 1 Казако-ернектерінің түрлері («стүйстабан», «құқсанаты»)</p> <p>туралы түсінігін көздейту өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды күрасты</p>
Мүсіндеу	<p>Заттардың ұзын және кыска, жуан және жіңішке белгілерін көрсетебілу, беліктердің бірнекесін, біріккен жерлердегі түстегі мөнгерту</p> <p>Қазақ халқының түрлі дыбыс-аяқтарын (казан, астау, табак, тостаған, керсөн, ожан, күбіт)</p>
Жапсыру	<p>Әлеуметтік оқигаларды, балалар міндеңдегі оқигалардың бейнелеуді, шаблондармен, траңбайнердің күрастыруды үйрету.</p> <p>Қайшымен желімді дұрысқолдануда дагдыларын жетілдіру, еңбеккауісіздігі мен жекегі</p>
Күрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру.</p> <p>Құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаз шилдиндерден қазақ халқының үлттық қызыларын құрастыру, оларды жіппен, оң Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.</p> <p>Дайын үлгілермен және қаралайым сызба бойынша жұмыс істеді, бейненікескіні біс.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған ыдыстарын таныстыру, оларды</p>
Музыка	<p>Музыкалық инструменттердегі музикалық фразалар.</p> <p>Шыгармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, корытынды, музыкалық фразалар).</p> <p>Энайту.</p> <p>Энниң сөздерін анық айтуда, орташа, катты және ақырындауыспен әнайту туынды да мыйту.</p> <p>Музыкалық ыргақтық кимылдар.</p> <p>Би кимылдарын: қосалқы және ауыспалы кадам жасауды, әртүрлі бағыттарда жүргіруді.</p> <p>Билер.</p> <p>Қазақ халқының бионеріментастыру, қазақтың халықтық бионеріретезаманнан қалыпталымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасынан, бионерлік оқытуда.</p> <p>Мұраттарын бейнелейтін кимылдар жаржүйесін құрайтынын түсіндіру.</p> <p>Бишишы гармашылығы.</p> <p>Танысбикимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылда ынталандыру.</p> <p>Балалардың музыкалық спектакльдердегі ойнау.</p> <p>Музыкалық сазсырнай және шұлы аспантарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Коршаган орталан таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Үйде отбасы мүшелерінекам қорлық асау, үлкендердің сыйлау, кішіге ізеткересетудің үз.</p> <p>Заттық қалем, кеңестік тәсілдердегі бағдарламалар.</p>

Заттардың кандай материаллардан жасалғанын ет бетіншесанықтаужын таптау, олар
Колік, байланысқураллары.

Арнайы колік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындаудаң иномард
Еңбекке баулу.

Топта тазалық сактауда, облыстықтардың сұртуғе, табигат бұрышын дағытіршілікнелер
Адамгершілік және патриоттық тәрбие.

Туган олке, ел, Отан, мемлекеттік және
халықтық мерекелер, еліміздің орноміздері, отан шының тұрағыбындағы деріненейту. Кази
дағымсыз жетілліру.

Жолқонталыс мере же желері.

«Балалар», «Трамвай аялдамасы» жәт белгілі ментаныстыруды жағастыру
Табигатпен таныстыру

Тіріжан неолітtabигатқұбылыстары тұрағыбындағы деріненейту. «Олтабигат» ұғымы мен
Осындіктер аламі.

Осындіктеге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білуді үйрету: олардың
Жануарлар аламі.

Жануарлардың ортүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, әндір, жән;
алан; көзгалутаңыз (жүгіру, үшу, секіру, жүзу); табиги-климаттықаймақтар (акау, итба).
Каранайым экологиялық ұғымдарды, адамның табигаттың бір белгілекенін және
жануарлармен оносімдіктероміріндегі маңызы турағы, табигатпен карым-катаңаса барыс.
Қоғамдықорындарда мінез-құлықережелері тұрағы, үйдегі, балабақша тобындағы
немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратабілуге үйрету.

Балалардың жалпы кабылданған нормалар мен ережелердің санын түрде орындауга:
жасалатының балалардың түсінүі манызды. Егер белгілі бір ережелер сакталмаган жа
Коршаған ортада, табигаттатартын ережелерін білу, озомірінің қауіпсіздігін сақтау (өтініштерін орындауда, олардың соынан ермеу).

Мектепке дейінгі тарбие мен оқытуны ұлтілік оку жөнінде
Мектепкелейінгіорбнемен оқытуның үлікоубағдарламасынегінде
2023 – 2024 оқу жылынан аялдан
үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жөнінде
Білім беру үйимы ЖШС «Бақытты бала» баля-бақшасы
Топ «Ботакан» МАД тобы
Баллардан жасы 5жас
Жоспардан күрделу кезеңі 2023-2024 оку жылы

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Денесінің ықтыру	<p>Негізгі қимылдар: Жүргүзаттардың, кегльдердің, нарасымен, жінгерденаттағажүру; косалқықадаммен алғарай жүргүру. <i>Tene-teңдіктісақтау:</i> гимнастикалық скамейканың бойымен сікадамқашықтықта орналасқан іштілтүрліліктердегі наттапету; колдарынан үстап, жүптарымен айналу. Жүгіру: белгіленген жергедейін жылдамдықка (ұзындығы 20 метр) жүгіру. <i>Еңбектеу, ормелу:</i> гимнастикалық қабыргамен ормелу және бір гимнастикалық қабыргадан екіншісінә ауысып ормелу. Секіру: он және сол аякты алмастыра отырып, арканинан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктікten секіру, 20 сантиметрдейінгі биіктікке секіру. Лақтыру, қагыпталу, домалату: доптыекі қолымен бір-біріне (арқашықтығы 1,5–2 метр) басынана сыралактыру, доптыекі қолымен заттардың нарасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр). Сапқа туру, сап тузеу, сапқа қайта туру: бір-бірінің артынан сапқа туру, орнында айналу, онга, солғабұрылу,</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар. Тұзубағытта адымдашып жүргізу. Жұбымен шенбербойымен жүргізу.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және ишк белдеуіне арналған жаттығулар:</p>

Кол және ишк белдеуіне арналған жаттыгулар:
қолдыжелкегең.

Саусактарды айқастырып, алға-жогары көтеру (қолды сымткы жағымен ішкекарайбұру). Қолдыкезек жогары-артқа көтеру.

Кеудеге арналған жаттыгулар: Отрып алға карай еңкею, тізерлентүрүп алға еңкею.

Қолдыңкүшіндегі руға арналған жаттыгулар: 3-5 метркашықтықта екіқолын жергекоймын журу (бірбалаекінші баланы аятунану стайды).

Арқага арналған жаттыгулар: қолдың комегімен етпетінен жатып енбектеу (3 метр).

Аяққа арналған жаттыгулар: аяқтың шыны менүсақ заттарды жылжыту.

Спорттық жаттыгулар:

Велосипед, самокат тебу. Шенбер бойымен және тұра жолмен өз бетіншескідөңгелекті велосипедтебу. Оңға жәнесолғабұрылу.

Спорттық ойындар:

Баскетбол элементтері. Қеудетұсынан кіңілім мен доптың бір-бірінелактыру. Доптың жәннесолқолмен налып жүргүге жаттықтыру.

Кимылды ойындар.

Ынта мен шығармашылық таныта отрып, таныс кимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық кимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойндар мен эстафеталық ындарға қатысуға баулу.

Дербес кимыл белсенділігі.

Балалардың күрластары мен кимылды ойндардың өз бетінші ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау.

Салауаттың мірсалтың қалыптастыру.

Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктері мемтансыстыру, олардың салауаттың мірсалты надеген жағеттілігін қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдылардың жетілдіру.

Мәдениетті тамақтану және ас ханаңа күралдарын еркін қолдануда дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, кол-аяғын жуу,

	<p>тістерін мұкият тазалау, тамақтанғаннанкейінауымздышыю, колорамалдыпайдалану, белгедей індымқылсұлтіменсүртіну. Осышарапарлыжүргізу дінжәнежекегигиңе назаттарынпайдаланудың қажеттілігін тустаныту.</p> <p>Гигиеналық шараларды жүргізуле балалардың өзары комегін колдау. Өзін-өзіктызметкорсетүжәнекімінекутімжасаудағыларын жетілліру.</p> <p>Шамасықелетіненбектапсырмаларын, асхана дақезекшілердің міндеттерін орынлаута, түрлі балалар әрекеттерінекажетті куралдарды лайын даутабаулу.</p> <p>Когамдықорындарда гигиена ережелерін сактаудағыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары</p> <p>Таңертенгі жаттығудырындауға қызығушылық тудыру, деңебітімінк алыптастыру және оқшелдердің ығайту.</p>
Сойл еуді дамы ту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті:</p> <p>Сойлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын колдануды дамыту: дауыскарқынын, логикалық үзіліспенекпіндіреттеу</p> <p>Сөздіккор.</p> <p>Балалардың бір-бірінекомекқолынсозуга, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орын дауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-бірінекамкор болуға баулу.</p> <p>Тұлдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендек олданабілуді дамыту</p> <p>Байланыстырып сөйлеу:</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айтуды, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелердің құрастыруды үйрету.</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қызметі.</p> <p>Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру:</p> <p>сөйлегендебейнелісөздерді, эпитеттерді, салыстырулардың олдануды пысықтау.</p>
Көрк ем әдеби ет	Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті тандауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. Шешендейкке, сөз өнеріне баулу, санамак, жаңылтпаш айтуды, жұмбак шешу, айтты өнеріне баулу.
Саят	Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе карындашты

ашу негізд ері	<p>дұрыс, еркінштап, устінен каттықысып күштүсірмей, саусақтар менің ркелкі жогарылантоменге, солдан онғакимыллардың орынданап, сыйыкта рдың збейсалу дағдысын калыптастыру.</p> <p>Әртүрлі бағыттағы тігінен, колденен, қыска, ұзын, толқынды, ирек сыйыктарды, нүктелерді, тамшы тәрізділіштіндөларды нарасындағы арақашықтықтың сақтап, алтын енүлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуга мүмкіндік беру.</p>
Қазак тілі	<p>Тілдік дамытушыорта. Қазак халқының тұрмыстық заттары мен, киім-кешелімен, азық-түлік ондірудегі тұрмыстыққасібімен, тұрмыста, аң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті қуралжабдықтары, тұған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табигаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдар мен жабдықталған орта құрыл таныстыру.</p> <p>Сейлеудіндібыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тынысалудың жәннетазадикцияның дамыту, қазак тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағылдандыру.</p> <p>Сөздіккор. Қазак халқы колонер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын жәннетұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шанырак, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмак, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп) сөздермен толықтыру.</p> <p>Тәлдін грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді жетілдіру. Өзойын жайылма сөйлемдермен жеткізу үнемінде көрсету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Берілген мәтіннің басталуын және соңын ойданқұрастыруға баулу.</p>
Мате мати ка негізд ері	<p>Жиын. Бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктенулксекенін, бөліктің жиыннан кішікенін, жиынның боліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-бірінекатынасын негізіндес алдырыуды үйрету, калыптастыру</p> <p>Сан, санау. Заттардың саны олардың колеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланыстыремесекен інтүсіндіру</p> <p>Шама.</p>

	<p>заттар тобынан 2-3белгілері бойынша сыйкескелмейтіншілдікты боліп алуды үйрету.</p> <p>Геометриялықфигуралар.</p> <p>8-10боліктегіншіндерді жинап,курастыруды үйрету.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыруды пысықтау (солжакта,онжакта,жогарыда,томенде);козгалысбагыттарын тану дағдысын дамыту:солжактанонжакқа,онжактан сол жакка,жогарыдан томенге,алға,артқа.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Айлар,жылмезгілдерітуралытүсініктердікалыштастыру,олардынрет інбілужәнеатаяу,циферблатбойыншауақытты анықтауды үйрету.</p> <p>Нұктелерді,өрнектерді салуға,тік және көлбесу таяқшаларды, кисық жәнекиғашсызықтардыдәптердіңторкөзіндесызуға үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істеу,</p> <p>міндеттердіөзарақелісіпорындау,салынғансуретпен түрліойындаройнауды қалыптастыру.</p> <p>Балалардыңсуреттекарапайымсюжеттерді:әлеуметтікокиғаларды,к оршаган өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамдардың сибегін, ертегілердің,өлеңдердің,әндердіңжелісінжеткізебілуінжетілдіру.</p>
Мүсін деу	<p>Композициялардықосымша заттарменэлементтердіңкөмегіменкөркемдепжеткізу.Ертегілерменәңгімелердінмазмұныбояныншасюжеттіккомпозициялардықұрудағдыларын жетілдіру.</p> <p>Жұмыстыңқыптыорындау,заттардыжинау,қауіпсіздікережелерінса ктауды қадағалау.</p>
Жапс ыру	<p>Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлізаттардың боліктегінің пішинін, олардың күрылымын, пропорцияларын беруді,әлеуметтікокиғаларды,балаларөміріндегіокиғалардыбейнелеуді,шаблондармен,трафареттермен,дайынұлгілерменжұмысістеуді, композицияережелеріне сәйкес бейнелердіқұрастыруды дамыту.</p>
Құрас тыру	<p>Құрылымматериалдарынан,конструкторболшектеріненқұрастыру.</p> <p>Құрастырылғанқұрылымыменқұрылыштыңнайыбейнесіарасында байланысорнатуды дамыту.</p> <p>Қағазданқұрастыру.</p>

	<p>Пішіндердің түрлі қалыптарының беребілуі, олардың куралған ліемес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Өзінің курастырылған күрьыштың алдауарқылытын імдік конструктивті шешімдерді табу, олардың курастырылада колдануды жетілдіру.</p> <p>Ұжыммен сюжеттің курастыру тауыптау.</p> <p>Шығармашылықтойлаудың және киялдыламыту. Қағаздан курастыру әдістерін колданып, жазық материалды колемді пішінде өзгерте білудің іті</p> <p>Табиги, калдық материалдардан курастыру.</p> <p>Ойынга қажетті курылымы бірлесіп ойдан курастыруға, алғаны жұмыстың бірге жоспарлауга, бір-бірімен келісіп орындауга, дайын күріліспен ойнауга мүмкіндік беру.</p>
Музыка	<p>Музыкатындау.</p> <p>Лирикалық, вальсырыгагындағы баю-әуендердің кабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес бикимылдарының дайындау, әннің карқының ынезгеруін байқау, шығармалардың сипаттайтындау діл үйрету.</p> <p>Әнайту.</p> <p>Музыкалық сүйемелде умен жәннесүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өзбетінше және шығармашылықпен орындауга баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жағаттықтыру.</p> <p>Музыкалық-ырақтық кимылдар.</p> <p>Музыканың және оның боліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес имылдарды өзгерте отырып, жаттыгуларды орындауга үйрету</p> <p>Билер.</p> <p>Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; козғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.</p> <p>Балаларға «Қаражорға» биінбилету.</p> <p>Бишиғармашылығы.</p> <p>Танысбикимылдарының колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналанау; шығармашылық тапсырмалардың орындауга ынталандыру.</p> <p>Балалардың музыкалық спектакльдерінде ойнау.</p> <p>Музыкалық барабан, маракас, румба және шұлықаспаптарда ойнаута тәсілдерімен таныстыру.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабакшага баруы, мектепкебаруы, ерессеказамат болып ережетуі менең бекетуі, болашактатабысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашакта мектепте окуга ынтастынарттыру, жаңаны танууга, өзөмірінек жаңеттің дағдылардың өзгеру</p>

гөңгілетеу.

Заттықалем, кеңістікті бағдарлау.

Үй-жайларда, балабакша ауласында, жақын мандағы шағын ауданда еркінбағдарлайбілу.

Колік, байланысқуралдары.

Ариайы көлік қуралдарының тұраерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау шінолардың жабдықталуын туындуру пысықтау

Енбекке баулу.

Айналадағы заттар, ойыншықтара адамның енбегі мен жасалғанын туындуру және оларға ұқыптықарауды қалыптастыру.

Адамгершілік және патриоттық тәрбие.

Өз Отаның жақсылары, оны коргауды, Қазақстан ескерінің маңыздылығын туындуру. Ұлы Отан соғысы жылдарында Отаның корғаган қазақстандық жауапкерхана ресми тәрбияттың негізінде.

Кенес Одағының қызылбатырлары Бауыржан Момышұлының, Әлия Молдагұлованың, Мәншүк Мәметованның, Халық саяхарманы Рахымжан Кошқарбаевтың ерліктері тұралыбылу, олардың күрметтеуді үйрету.

Мемлекеттік мерекелердің Қазақстан халқының бірлігі мерекесі, Отан коргаушы күні маңыздылығын туындуру оларға белсенді катысу.

Жолқозгалысы ережелері.

Жолда куа іпсіздік ережелерін сактау. Жол белгілерін білу, бағдаршамның белгілерін есептегісінен жақындау орындауды пысықтау.

Табиғат пен таныстыру

Адам өмірі үшін судын, құмның, күн, ай соулесінің, саздың, тастардың маңыздылығын туындуру дамыту.

Өсімдіктер алемі.

Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды жақыратуды жетілдіру

Жануарлар алемі.

Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды жақыратуды үйрету; жануарлар қозғалады (жүргеді, жүгіреді, секіреді, ұшады, козғалады); коректенеді (өсімдіктердің жапырақтары, сабагы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді.

Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір болігінен және оны коргау, сактау керек екенін, күн мен ауаның адам,

жануарлармен өсімдіктеремірінде гіманзызытуры, табиғаттың сактауда жауап м-

ката на сабарысында енсаулықтының гайтуды, табиғаттың сактауда жауап м-

ката на сабарысында енсаулықтының гайтуды, табиғаттың сактауда жауап м-

ката на сабарысында енсаулықтының гайтуды, табиғаттың сактауда жауап м-

күлгіндердегі тураудағы міндеттері турауда түсініктерін көңейту. Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс смес», «жаксы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратабілуге үйрету.

Балалардың жалпы қабылданған нормалар мен ережелердің нарының түрде орындау габау луды жалғастыру. Ережелер барлығынажақсы болуы (карапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатының балалардың түсінің маңызды. Егер белгілі бір ережелер сакталмagan жағдайда неболатының балалар менталдықлау.

Көршілдік ортада, табиғаттатар түрде орындау. Ережелердің ортадағы үгінділері (бейтанысадамдар мен сөйлеспеу, ойнамау, бөтем машиналау, рға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындаамау, олардың сонынан сұрмасу).

Мектепке деңгөнің тарбие мем академияның үлгілік оку жоспары және
Мектепке деңгөнің тарбие мем академияның тарбие мем академияның тарбие мем академияның
2023-2024 оқу жылдарының негізгіліктері

Ұйымдастырылған іш-жеке-прекеттің перспективалық жоспары

Балық беру ұйымы ЖПИС «Балықты Балық» Балық-Балықшы

Топ 1 Балықшы МАД тобы

Балықшының жаңа 5 жыл

Жоспарлық күрделу кезеңі 2023-2024 оқу жылда

Ұйымдастырылған іш-жеке-прекет	Ұйымдастырылған іш-жеке-прекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негінің қимыллар: Жүргү: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден журу; аяктың ұшымен, аяктың ішінде сыртқы қырымен журу; тізені жогары көтеріп журу, заттардан бірқырымен аттан журу; Тепсі- тәндіктісактау: заттардан аттан журу, шектелген оқындықтың нұстімен косалықадаммен, аяктың ұшымен журу; Жүгіру: шашырап, жүппен, катармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жогары көтеріп жуғу; бірсызық ақынның заттардынарасымен, кедергілердінарасымен тоғыланша жуғу; Еңбектеу, ормелеу: жүрмен жүгірудің маңыздылығын жаңайту; заттардынарасымен тоғыланша жүрттагандап енбектеу, кедергілердінарасынан енбектеу; донитыбасымен итеріп, торттагандап енбектеу (аракашықтығы 3-4 метр); Секіру: біорындалатырып, алғақарай 3-4 метр қашықтыққа жуарылысекіру, екі тізенің арасына капшыкты қысып алғып, түзу бағытта (аракашықтығы 6 метр) коса аяқпен секіру; Лақтыру, қагыпталу, домалату: донитыжогары, жіптің нұстінен лақтыру жүржәнеекі колымен, бір колымен (он және сол колын алмастыру) қагып алу; Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш катармен тұру, бір-бірінің жаңына және бір-бірінің артынан сапқа тұру</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимыллар. Таныс дене жаттыгуларын музыка әуенімен эсем және ыргакты орындау. Кимылдардың ыргактың музикалық сүйемелдеу мен үйлестіру. Тұзубағыттаадымдаш журу. Жұбымен шенбербойымен журу.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар. Қол және ишк белдеуіне арналған жаттыгулар: Қолды кеуде тұсына кою, екі жаққа созу; қолды жогары көтерү және екі жаққа созу Кеудеге арналған жаттыгулар: Допты жогарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп онға, солға бұрылу. Гимнастикалық қабыргақарал тұрып, белінің тұсындағы</p>

Гимнастикалық балык жүргізгендегінде
тіршілдеп, аяқтык жесті тіршілдеп, белінің деңгейіндегі
тіршілдеп, аяқтык жесті тіршілдеп.

Көлдүңгүшін жетілдіруге арналған жаттыгулар: 3-
5 метр кашыктықта екі колың жергекімп, журу (бір бала екінші
баланы аятынан нұстайбы).

Іштің бұлдық еттеріне арналған жаттыгулар: екі бала жүптасып
жасайды: бірінші бала колың желкесінекімп, шалқасынан ожатып, денес
інкотереді, екінші бала онан аятынан ожатырады (5-бret);

Арқаға арналған жаттыгулар: аяқтын үшінша көтерілу, көлді алға

созып, жартылай ожатып-тұру (2-3ret);

Спорттық жаттыгулар:

Денешінші аяқтыру мен спортқа ызығушылықты ожату және денешінші аяқт
ырумен, спортпен айналысуга баулу. Спорт түрлерімен
тәнисстыруды жалғастыру. Спортзалда және спорталанында қауіпсізлік
тісактауда баулу.

Велосипед, самокат тебу. Шенбер бойымен және тұра жолмен оз
бетіншісіңде жүргізу. Оның және солтабұрылу.

Спорттық ойын элементтері:

Баскетбол элементтері. Кеудетүсінан искі колың мен доңтың бір-
бірінелектіру. Доңтың онжәне солқолмен алған жүрге жаттықтыру.

Кімділдік ойындар.

Ынта мен шыгармашылық танытада ожатып, таныс қымылды
ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық
қымылды ойындарды
ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға жақтасуға баулу.

Дербес қымыл белсенділігі.

Қымылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен
спорттық жабдықтары бар ортанықуру.

Салауаттың мірсалтын қалыптастыру.

Өзінің қоңыл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дени сау
адамның мүмкіндіктерін таныстыру, олардың салауаттың мірсалтына
деген жақеттілігін қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.

Мәдениетті таамактану және асханаң күрделіліктерінің
негіздегінде жүргізу. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды
дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият
тазалау,
тамактанғаннан кейін науыздышаю, колорамалды пайдалану, белгедейін
дымқыл сулғимен сұртіну. Осы шаралардың жүргізу діножәне жекегигиеназ
аттарының пайдаланудың жақеттілігін түсінүү дағдысын қалыптастыру.
Гигиеналық шараларды журғізуде балалардың өзара комегін
колдана. Өзін-
өзіңде жақеттілігін түсінүү жаңа дағдылардың жетілділігін анықтауда.

	<p>Шамасыкелетіненбектансымаларны,ахандақекшілердіннегізге рінормидуга,турліалаттарекеттерінекіжеттікураңдарды дайындуу абаулу. Көгамдыкорындардагыненвережелерінсактаудағыпиринкалыштасыру.</p> <p>Салуыктыру-шыныктыру шаралары. Танертептіжаттыгу дыорымнадағызыгушылықтуу дару,денебітімінкөз ыптастыру және оқшалардынгайту.</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті: Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталатум үксас дауыссыз б-п,г-г,к-к,ж-ш,з-с,и-и,р-л дыбыстарды дұрыс, аныкайтууды үйрету.</p> <p>Сөздіккор. Балалардың сөздіккорын түрмөстық заттарды білдіретін затесімдермен, заттардың касиеттерімен сапасын сипаттайтын сыйнесімдермен, адамдардың карым-катьнасын, олардың еңбекке көтүнешін сыйнибілдіретінүстөрмөндейту. Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс колдана білуді дамыту. Балалар гасөздерді магынасын асас еткес болануға көмектесу.</p> <p>Тұлдін грамматикалық құрылымы: Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сыйесімдерді затесімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу: Айналасындағы лармен өздігінен диалогті бастауга ынталандыру, әңгімелесүшінім үкіяттың дараптардың дұрысқоғажәнекойылғанс үрактарға қысқаша немесе толық жауп беруге баулу</p> <p>Шыгармашылықпен сойлеу қызметі. Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің комегімен әңгіменің жалғасын және соңын дәндишыгару дәлдігін дамыту</p>
Коркем әдебиет	<p>Балалардың қолжетімдіктеріндең шыгармалар мен фольклорға, театралемін ебаулу, кітапка деген қызыгушылығын дамыту.</p> <p>Балалардың наукалық таптың бәзендірілүүне, иллюстрацияларына даудару.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуга баулу, онда ролді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру,</p> <p>белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Әрбір сөздің магынасы болатын тура лытусын іккаптастыру, сөздің мағынасын анықызыгушылық баулу. Сөздердің дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың нөртін, дауысты жәнедауыссызды дыбыстардың нақтау.</p> <p>Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстасу ережелерін таныстыру. Жазу параграфында багдарлай білу, жазу жолымен ижоларалық кеңістікте ажыратындағы айыратындағы үрету.</p> <p>Жазуды көзбен қадагалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркінштеп, үстінен көтүсүшін күштүсірмей, саусактар мен ірі</p>

	келкіжогарылантоменге, солдан он ақымындарлыорыншып, смықтара ызбейсалу.
Казак тілі	<p>Тілдікілемнұтышыртв. Ауызекісойлеудің көмекшіліктерінде дамыту. Балалардың коршаган ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруте, ауызекісойлеуд мінгіландыру.</p> <p>Сойлеудіңдыбыстықмаденинеті. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегідыбыстардың орнын анықтауды жетілдіру(басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздіккор. Шығынолендер, санақтар, жаңылтпаштар, тәкпактар жаттатту, жұмбажтар шешкізу. Балаларды шешендіконерге, айтысонарнебаулу.</p> <p>Тілдінграмматикалыққұрылымы Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп қолданабілуді, интонацияны бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдірдіру. Өзойынжайылмас сөйлемдермен жеткізуғемүмкіндікеру.</p> <p>Байланыстырыпсойлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауга, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сезінмүкіяттыңдауга, сұраптардың дұрысқоюга, оған қыскажанетолық нақтыжауап беругебаулу.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, елшемі, пішіні, дыбысы, кимылы, қолданылуы бойынша заттардан) күруды үйрету</p> <p>Сан, санау. Математикалық терминдерді қолдана білуді, 6 саны көлеміндегі сан мен цифр туралы ұғымдарын қалыптастыру, оларды тану және атай білуді үйрету.</p> <p>Шама. Заттардын (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығынанықтай білуін дамыту.</p> <p>Геометриялықфигуралар. Шенбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінментаныстыру.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік туралы түсініктегі бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (солжакта, оңжакта, жоғарыда, төменде);</p> <p>Уақытты бағдарлау. Айлар, жылмезгілдері туралы түсініктегілердің калыптастыру, олардың ретін білүжәне аттау, циферблаттың шауақытты анықтау. Тәулікбеліктерінің науысын («кеші», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың деңгейлерін («салдымен –садан кейін», «бүрін –кейінде») анықтау.</p> <p>Нұктелерді, өрнектерді салтуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық жәнекіншіліктердің төркөзіндесіз зуға үйрету.</p>
Сурет салу	Заттардын, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сложеттерде каралайым магыналы

	<p>байланыстарымен ондағы заттардынарасындағы көңілтіккатастарды жеткізебілуді. Боямнсуретсалуке зіндекілқаламды бояугабатыру, кагаз жауансызы ктардысызардақылқаламды колденен, ал жіцишкесызыгарменнүктелер дісізу үшін тігінен үстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан онға қарай, жоғарыдан томен қарай, кигашынаңжүргізу тәсілдерін үйрету.</p> <p>Ұжымдық жұмыстарға, оз бетіншеойдан сурет салутамұмкіндік беру.</p>
Мұсіндеу	<p>Сазбалышқ, ермек сазжәне пластикалық массадан мұсіндеудін ерекшеліктерінілді. Шыныны бейнесіне қарап және ойдан пішиңдері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды: көгөністерді, жемістерді мұсіндеу, оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың жәннеса сактардың ким ылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сактай отырып пішиңдерін мұсіндеу дагдыларын дамыту.</p> <p>Ойдан езбетін шем мұсіндеуғе, ұжымдық жұмыстардың оңдау габаулу.</p> <p>Мұсіндең заттарын ментурлік тәсілдерінде ойнау.</p> <p>Жұмыстың қылтырыны дау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<p>Қайшыны колдануды бекіту: жолақтардан тікбүрышты пішиңдер киап алу.</p> <p>Жапсырудың түрлі едістері (симметриялы, сынарлы симметриялы, сұлба лы) менттәсілдерін колдану, түрлі материалдардан (кагаз, мата, табиги материалдар) жапсыру.</p> <p>Қайшы мен желімді дұрыс колдануды дагдыларын жетілдіру, енбеккауінсіз дігі мен жекегигиена ережелерін сактауды үйрету.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор белшектерінен құрастыру.</p> <p>Ауызшасип таубойниша ұсынылған тақырыпка, озбетіншеойдан құрастыруға баулу</p> <p>Кагаздан құрастыру.</p> <p>Пішиңдердің түрлік алдыңтарын беребілуді, оларды күрделіемес композицияларға біріктіруді қалыптастыру.</p> <p>Ұжыммен іюнеттік құрастыру габаулу.</p> <p>Дайын үлгілермен және қарапайым сыйба бойниша жұмыс істей, бейненікескіні бойниша киоушін қайшыны колдануды жетілдіру.</p> <p>Табиги, калдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиги материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиги және калдық материалдармен жұмыс жасау кезінде озінің әрекетін жоспарлау дагдыларын жетілдіру</p> <p>Ойныга қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруга, алдағы жұмыстың бірге жоспарлауга, бір-бірімен келісіп орындауга, дайын құрылышпен ойнауга мүмкіндік беру.</p>

Музыка	<p>Музыкатыңдау. Балаларды шыгармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипаттың, конціл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратып білуге үйрету. Әнайту. Әнайтуладауда устенвокалдық-естуқабілетінүйлестіруді жетілдіру. Музыкалық-ыргактықсиямдар. Музыканың және оның боліктегінин сипаттың дағындығын ертесе сәйкески мылдарды озгерте отырып, жаттыгуларды орындауга үйрету: марш сипатынаның ыргактық жүрүмен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білуді; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындауды; козғалыс бағытын музыкалық фразаларғаса сәйкес ертеді үйрету. Бишиғармашылығы. Танысбикимылдарын колдана отырып, музыканың сипаттына сәйкес ойда да и би қимылдарын шыгару, мәтінге сәйкес әнді сахналай; шығармашылық тапсырмаларды орындауга ынталандыру. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс зертедерді жеке жәнешағын топпиен орындауга үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке дербестікке баулу.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын озгерістерді, балабакшага баруы, мектепкебаруы, ересеказамат болып еркетуі мен сенбекетуі, болаш актатабысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте окуга ынтастырылу, жаңа науқастар түсініліктерге ықпалету.</p> <p>Заттықалем, кеңістікті бағдарлау. Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейттаныс заттардың колданылудың түсініүн жетілдіру.</p> <p>Колік, байланныскуралдары. Арнайы колік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау шінолардың жағдайларын түсінүнде жағдай жасау</p> <p>Енбеккебаулу. Әртүрлі мамандықтар, балабакшақызметкерлерінің әңгімелілігін түсініктерін көнектізу. Айналадығы заттар, ойнишықтар адамның бігінен жақсалаған түсінүнде оларға ұқыптықараудағыларын дамыту.</p>

Адамгершілік жынап три оғыттар бар.

Жолқозғалысы ережелері.

Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілері журу болігі, жаяу жүргіншілер откелін білу, бағдаршамын белгілерінесе й кес жолдану ту әрекетін жасауды үйрету.

Табиғатшектаныстыру

Тіріжанеолітабыгат, табигатқұбылыстары (маусым, осімдік, адаменбет) арасынлагысебеп - салдарлық байланыстардың бакылауда жетүсінүйін дамыту.

Осымдіктердемі.

Осындай көрсеткіштің
Осындай көрсеткіштің тірі тіршілік несі екендігін бақылау және себеп-
салдарлық байланыстарды ажыратуды
үйрету; осындай жаңаппактарды, сабактарының қозғалысы

Жануарлардың

Казакстан аумагын мекендейтін жануарлар мен олардың тәлдерін атаужәнеолардыңоздерінестән белгілерібойыншаажыратуды үйрету Қаралайым экологиялық ұғымдарды, адамның табигаттың бір белгісіненін және оны көргөзу, сактау керек екенін, күн мен ауанын адам.

жануарларменосімдіктероміңдегіманызытуралы,табигатпенкәрим-
қатынасбарысындаенсаулыктыныгайтуды,табигаттысактаудажауп
кершіліктісезінебілуі үйымдастыру.

Көзмұрыңдардың мінез-

құлықережелерігуралы; үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаксы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратабілуге түрету.

Балалардың жалпы қабылданған нормалар мен ережелердің салынты
деорыны дауғабаулу дыжалгастыру. Ережелер барлығынажақсы болуы (карапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын түсінү
маныздылығын үйрету. Егер белгілі бір ережелер сакталмаған
жайлайда неболатынынбалалармен талқылаудаға мүмкіндік беру.

Коршаганорт

здігінсактауды үйрету(бейтанысадамдарменсойлесспеу,ойнамау,бетенмашинапарга отырмау, бейтаныс адамдардың отініштерін орындау, олардыңсонынан ермесу).